

Hind 18 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED



**VIHIK
SELJAS
OMA
SULEGA**

**TESTID
SABATA
HIIREKUNINGAS
KOOLIKILLUD**

**PILVELÕHKUJAD
KIRJASÕBRAD**

ISSN 1406-3441



9 771406 344050



EESTIMAA – TÜKIKE EUROOPAST

Näen tammepuust laekas, mis pooleldi lahti, ma maailma lõppu ja algust.

Kui oskaksin vaadata, jääksingi vahtima kõrbete päikese valgust

Kuid köidab mind kodumaa rannik ja riik, aastaid seisnud ta ise.

Ei ole ta kadunud maakaardilt, siit. Haaranud võimu on alatise.

Nii palju riike, lääne pool meist, kes Eestist palju on suuremad.

Nii väikest polegi ju teist – meie häältki hästi siit ei kuule nad

Võrdseks nendega me tahame saada – see on me kõigi siiras soov:

Võrdseks Saksamaa ja Inglismaaga. Me pole Euroopa tagahoov.

Euroopa mõõdu järgi ennast hindame.

Me kiirelt peame harjuma, siis tunda ennast võime kindlana, Euroopa Liidu tiiva alla võime varjuda.

Näen tammepuust laekas, mis pooleldi lahti, ma maailmakaardi sügavikku.

kui oskaksin vaadata, jääksingi vahtima isamaa kaunist tulevikku.

Liis kuulub meie aja-kirja staažikamate autorite sekka – kirjutamist alustades oli ta väike tüdruk, nüüd aga õpib juba Vanalinna Hariduskolleegeiumi 9. klassis. Nii et polegi kaugel see aeg, kus Liis võiks Hea Lapse toimetusse tööle tulla, nagu ta kunagi lubas... Ei oskagi öelda, kas Liisist saab tulevikus luuletaja või valib ta mõne teise elukutse, sest annet, huvi ja kuldseid käsi jagub tal väga paljudeks tegemisteks: toimetuse seina ehib näiteks tema tehtud kollaaž-pannood. Kindel on aga see, et Liisi loovusest ja erk-sast loomusest saavad tulevikuski rõõmu tunda kõik, kes temaga kokku puutuvad.

NAERDES

Naerdes mõtlen ma tehtud veale .

Ei tunne ma miskit, ei häbi .

Vigasid tuleb ju lõpmata peale – kunagi pole “kõik läbi”!

Naerdes ma tahaksin öelda, et näe,

ma sel korralgi naerda suudan.

Ma joonistan õhku murede mäe ja viipega tuuleks ta muudan.

Mängin tihti ma eluga malet ja võitjaks jään alati mina.

Kesk kurjust, viha ja valet saab saatus mult pika nina!

Ma tahaks hüüda ja hüüan:

“Eks tule, kui julged, ja tea: su purustan, killud veel püüan – neid näidata on lastele hea!”

Liis Lass

INTERNET

Inimtühi küberruum, siiski populaarne koht. Ei seal ole külm, ei kuum, ei sind varitse seal oht.

Kahjuks üksi seal pead käima mööda tühje tänavaid.

Julgena pead kõikjal näima, kui sa läbid väravaid.

Jututoas on kuulda kära, mööduvad on võõrad nimed.

Parem ruttu lähen ära, mind ei tõmba neti imed.

Proovin küberpoodi soodsat, plastikkaardiga ja moodsalt. Kõige eest, mis korv mul kannab, Ühispank neil tasu annab.

Istun veel üks tund, siis kaks.

Aeg jääb aina lühemaks.

Väljas pimeneb ja sajab, kaabli majalt alla ajab.

Järsku eest mul läheb pilt, ekraanile vaid ilmub silt:

“No Connection” selgelt ees – just alles olin sõiduvees!

Mis siis ikka, istun maha...

Postiljon, näe, ukse taga!

Ulatab mul väikse teate:

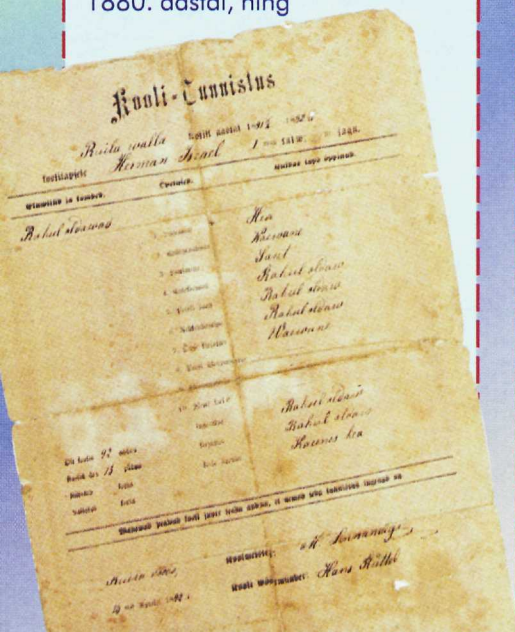
“Kolme päeva pärast peate tuhat seitsekümmend kaks ka netiarve ära maksma!”

VANAD KOOLIKILLUD

25 Kas tead, et kehaline karistus keelati eesti koolides seadusega aastal 1919? 18. ja 19. sajandi koolmeistrid võisid laiskuse, lohakuse või üleannetuse eest lastele naha peale anda, neid nurka herneste peale põlvitama sundida ja lõunasöögist ilma jätta. Eesti Postimees juhendas koolmeistreid:

“Kehalise karistamise pruukimise juures tohib peenikene poole metre pikkune keppikene pruugitud saada. Hoobid on peopesa peale anda. Vanema koolilaste juures ei tohi see üle 4 hoobi tõusta, nooremate juures mitte üle 2 hoobi tõusta. See keppikene peab sündsäl paigal hoitud ja iga karistamise korral välja toodud saama.”

25 19. sajandil ei hinnatud koolilaste teadmisi tunnistusel numbrite, vaid tunnustavate või halvustavate sõnadega: “hea”, “läheb korda”, “keskmist moodi”, “vaevaline”, “sant”. Kõikides Eestimaa koolides jõuti lõputunnistuse väljaandmiseni alles 1880. aastal, ning



see dokument kandis nime “Koolist lahtilaskmise tunnistus”.

25 Õpetajaks kutsutakse meie pedagooge vähem kui sada aastat – kuni 1917. a. revolutsioonini nimetati neid koolmeistriteks.

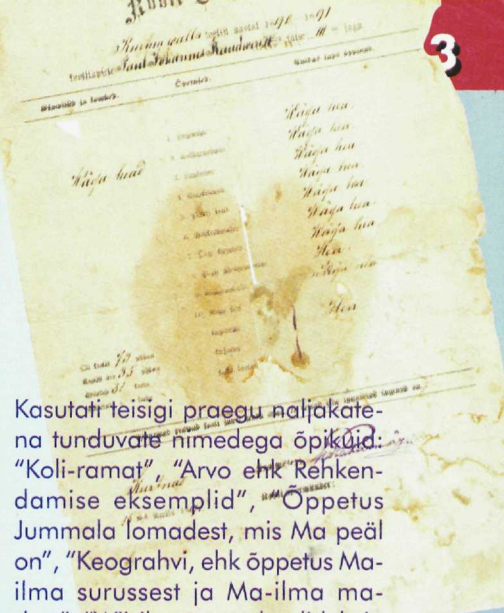
25 Poolteist sajandit tagasi käisid lapsed külakoolis 3 talve. Et väikesed karjapoisid, heinalised ja kartulivõtjad endale tarkusega liiga ei teeks, siis alustati koolitööga alles oktoobri lõpus ja lõpetati juba enne aprillikuud. Koolilapsed jaotati kolme jakku: esimestes pinkides istusid tavaliselt tähtede õppijad, keskmistes ridades veerijad ja kõige taga lugejad. Lugemine saadi selgeks 2 - 3 talvega.

1857. aastal ilmunud Carl Robert Jakobsoni “Uus Aabitsaraamat”, milles lugemist õpetati häälikute kaudu, tõi kooliellu suure pöörde: selle järgi oli võimalik lugema õppida 2 - 3 kuuga!

25 Kaugemal elavad lapsed veetsid vanasti koolimajas terve nädala. Talurahva-seadus kinnitas, et laupäeva lõunast peavad kõik kooliskäijad koju pääsema, “et vihtlevad, ja puhtaid ridid ja mona tulleva nädala peäle tovad”.

25 Seadus nägi ette, et iga koolist puudunud päeva eest pidid lapsevanemad maksma 5 kopikat. Mõne vallamaja eeskojas olid väikesed kambrid, nn. puurid, kuhu pandi karistuseks kinni need mammad-papad, kes oma laste popitegemist ei tahtnud kinni maksta. Näiteks teatas Kukesema valla “koli-ramat”, et “Eve Vebel seisab puuris 24 tundi selle eest, et tal 80 kopikat poja eest trahviraha maksta on ja mõtleb seal järele, et ta teine kord oma lapse varemalt lugema õpetab.”

25 Poolteistsada aastat tagasi ei tuntud veel sellist õppeainet nagu ajalugu – sellealane kooliõpik kandis pealkirja “Sündinud asjade juttustamine”.



Kasutati teisigi praegu naljakatena tunduvate nimedega õpikuid: “Koli-ramat”, “Arvo ehk Renkendamise eksemplid”, “Õppetus Jumjala lomadest, mis Ma peäl on”, “Keograhvi, ehk õppetus Ma ilma surussest ja Ma-ilma madest”, “Wiisika-õpetus koolidele ja iga teaduse nõudjale”.

25 Tsaariaegses koolis toimusid küll “turnimistunnid”, kuid need olid mõeldud ainult poistele. Tüdrukud õppisid samal ajal õblemist, tikkimist ja küpsetamist.

25 Lisaks krihvile, millega vanasti lapsed oma kivi-tahvlikestele tähti ja numbraid maalisis, tuli kasutusele ka tinapulk, millega oli kergem ilukirja teha. 1820 ilmus esimene eestikeelne kirjatehnika käsiraamat – J. H. Rosenplänteri “Kirjutusse-lehed”. Et terassulge siis ei tuntud, õpetati raamatus linnusulgede osavat käsitsemist. Rosenplänter oli, muide, esimene, kes kõneles eestlastele pliiatsist (pliiistikust). Tänapäeval ei mõtle küll keegi plii-atsist kõneldes plii- ehk seatinapulga, kuid grafiidi- või pasta-atsideks me oma kirjutusvahendeid ka ümber nimetada ei tahaks, ega ju?

Klassitunnistused on pärit Ruila põhikooli koduloomuuseumist.



**Tänane
Kultuurkapitali ja
Hasartmängufondi**

Voldemar Miller

TUJUKAS TUUL

Tuul puhus mahedalt – pani vee virvendama, lained tasa loksuma, lennutas ülal kõrgel kauneid valgeid pilvekesi. Tegi maa peal valjlikku ja tähtsat tööd: lennutas õietolmu õielt õiele, pani seemned kasvama.

Kõik oli nagu hästi, tuul tegi oma tööd, Aga ometi tõusis viimaks nurin. Puud lasid lehed longu ja nurisesid: “Tuleks ometi vihma! Mis kasu neist valgetest pilveuttedest on, kui nad vihma ei too.” Inimesed pühkisid käega higi ja ütlesid: “Tuleks ometi veidi jahedamat tuult!”

Tuul kuulis ja pahandas – oli oma teada teinud kõike kõige paremini, just nii nagu vaja, aga ikka nuriseti. Vihas-tas, mõtles: “Olgu, teen siis teisiti, las siis näevad!”

Tuli tormi ja maruna. Tõi vihma- ja ka rahepilvi, kõigutas ja murdis puid, viis ka mõned katused pealt. Nüüd algas aga jälle nurin: pahandati veel rohkem kui enne: “Mis torm see on! Pahategija! Jätaks ta ometi järele!”

Tuul kuulis, pahandas nurisemise üle, aga oli marust väsinud ja mõtles: “Kui ei taha, siis ärgu olgu, elagu minuta.” Läks mere alla puhkama.

Tuuleta merest tõusev aur sadas nüüd jälle sinnaamasse merre maha, maale ei jõudnud tilkagi. Ja jälle oli häda, veel suuremgi kui enne. “Pöud, pöud!” oigasid kõik. Puud lasid oksad, lehed longu, osa lehti juba kuivas ja kukkus maha, muru muutus pruuniks, vili kolletas enne-aegselt.

“Pöud, pöud!” oigasid kõik. “Tuleks ometi tuul ja tooks jälle vihma, muidu tuleb nälgi.”

Asi oli tõesti päris hull. Oleks tulnud tõeline katastroof, kui tuul ei oleks puhkamisest tüdinud ja taas tulnud.

Kõik kordus jälle ja elu läks edasi.

SEENELKÄIK

Sõitsin metsa rattaga,
tahtsin seeni korjata.

Sõitsin siia, sõitsin sinna,
lõpuks tahtsin koju minna.

Äkki nägin mesilast
enda poole tulemas.

Kokkupõrge oli raske –
torkas nõela minu põske!

Lauri Ottis
Põltsamaa
ühisgümnaasiumist

SEENELISTE SUUR SEIKLUS

Just oli vihmasadu lõppenud ja mina ning minu ema otsustasime minna seenele. Koer Pimp tuli meiega koos. Ema teadis üht head kohta, kus on igal aastal olnud palju seeni. Läksime kaua, kuna tee oli üsna pikk. Kohale jõudes olime meeldivalt üllatunud: seeni oli tõesti väga palju. Leidsime kukeseeni, kuuseriisikaid ja puravikke ning nägime kärbseseeni. Need punavalgekirjud seened on kahjuks väga mürgised. Märkamatuult lendas aeg ja korvid said seeni täis. Kuna hakkas hämaiduma, otsustasime minna otse läbi paksu metsa, et enne pimedust koju jõuda. Arvasime, et otse tulles jõuame metsast välja oma maja taha.

Tulime ja tulime aga saanud aru, miks mets juba ära ei lõpe. Puud läksid järjest suuremaks, võsa tihedamaks ja rohi kõrgemaks. Alguses tuli Pimp meile rõõmsasti järele, aga ta samm jäi järjest aeglasemaks ja nina nuuskis õhku, kuni ta viimaks seisma jäi ja valis teise tee. Ta kõmpis natukene edasi, vaatas taha, läks jälle edasi ning haugatas, justkui kutsuks meid endaga kaasa. Läks järjest pimedamaks. Hakkasin juba kartma ja hoidsin ema käest kinni, arvasin, et me ei jõua enam kunagi koju. Me hakkasime koera järele minema, mitu korda komistasime mätaste ja puujuurte otsa.

Äkki avastasime end oma maja tagant. Küll oli meil hea meel, et sealt pimedast metsast välja saime!

Reet Salumaa Randvere algkoolist



Miikael Aadam Lotman

• • •

Tere!

Oskan enda kohta kirjutada ainult nii palju, et õpin Tallinna Prantsuse Lütseumi 6b klassis, olen judoklubi Aitado liige, mulle meeldib trenni teha, muusikat kuulata ja lugeda.

Miikael A. Lotman

Kas see on pettus,
et elu on ilus,
et ilu on elus,
et elu on elus?

Kas see on ime,
et ime on elus,
et elu on ime,
et ime on sinus?

Miks on nii valus,
et see, kes ei saa sest aru,
on meeltega eksinud.
Meeltega pime?

VALGUS

Selja taga lamab valgus
koopa taga-ava ees.
Pole surnud ega murtud
nagu mahakukkund mees.
Hüüab, aga sa ei kuule,
sest et pea on koopavees.
Koopavesi tungib ninna,
suhu, kõrva ja ka silma,
hoiab sind, et ei saaks minna
leidma oma õiget ennast.

NEGATIIVNE

Pimedus jõuab,
pimedus sõuab,
pimedus vaikib,
pimedus nõuab.
Ma pole keegi,
kõik kardavad mind,
sest ma olen tühjus,
tekkinud valguse puudumisest.

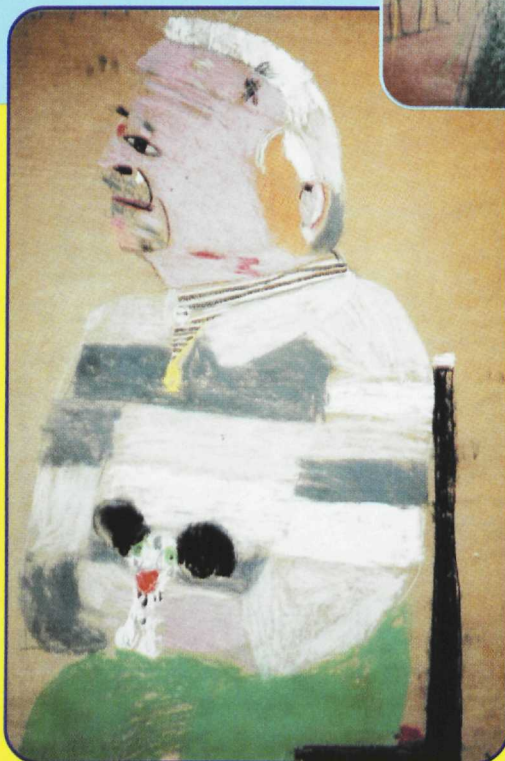
Valgus seda,
valgus teist.
Ma olen see, keda pole olemas!!!



MAKS

PORTRETEERIB OMA LÄHEDASI

Maks Keller õpib Lasnamäe vene gümnaasiumi IV a klassis ning on pealtnäha tavaline elav ja rõõmsameelne koolipoiss. Kuid kunstistuudio „5+5“ üks juhendajad Valeri Laur ütleb, et Maksil on harukordne oskus oma tähelepanekuid maalile jäädvustada. Maksil lähedaste portreedel kujutatuid võib kohe ära tunda, kuid samas pole tegemist fotoliku sarnasuse, vaid tõelise kunstniku lähenemisega oma modellidele. Maks alustas joonistamist juba õige väiksest peast – ka kooliaasta alguses Vene saatkonna galeriis avatud näitusele pandi üles nii mõnedki portreed, mis valmisid siis, kui poiss oli alles kaheksa aastane.



Tere, loom!



NIMI: Kadri Otsmaa
HÜÜDNIMED: Kats, Kati, Britney
SÜNNIPÄEV: 11. 04. 87
HOBID: laulmine, tantsimine, enesekaitse
LEMMIKTUND: inglise keel
LEMMIKLAULJAD: Britney Spears, Jennifer Lopez
LEMMIKBÄND: S Club 7, Scooter jpt.
LEMMIKFILM: "Nagu kaks tilka vett"
LEMMIKLOOM: koer
LEMMIKNÄITLEJA: Sarah Michelle Gellar, Julia Roberts
EESKUJU: Britney Jean Spears, Cindy Crawford
UNISTUSTE ELUKUTSE: laulja või modell
ÕED-VENNAD: Liis, Reigo, Silver
SUURIM SOOV: kohtuda Britney Spearsiga
SOOV LUGEJATELE: leida 12-15a. kirjasõpra.
ADDRESS: Kohvi t, Väätša v., Järvamaa 72801



NIMI: Sandra Vungi
VANUS: 12 a.
ADDRESS: Veelikse, Viljandimaa 69304
MEIL: Kosja.Kontor@mail.ee
KOOL: Abja gümnaasium
LEMMIKASJAD: söögitegemine, vaheaeg, Limp Bizkit
KELLEKS HAKKAN: kokaks
PÕHJUS: mulle meeldib süüa teha



SAAGEM TUTTAVAKS, SÕBRAD JA SUGULASED!

NIMI: Liisa Uibokant
HÜÜDNIMI: Liisukas, Pets
SÜNNIAEG: 10. 03. 1989
LEMMIKLAULJAD: Christina, Dido, LeAnn Rimes, Britney, Jennifer
LEMMIKBÄND: S Club 7, Atomic Kitten, No Angels jt.
HOBID: kuulsuste piltide, vormelimateerjalide kogumine, ufo-jutud
ADDRESS: Ädala 5 - 29. Tallinn 10614
SOOV: leida 11 - 14a. kirjasõpru!



NIMI: Liis Otsmaa
HÜÜDNIMED: liisa, Mimmi, Buffy
SÜNNIPÄEV: 4. XII 1991
HOBID: laulmine, tantsimine, joonistamine, ujumine
LEMMIKAIN: matemaatika, eesti keel, kunstiõpetus
LEMMIKLAULJA: Britney Spears, Victoria, Madonna
LEMMIKBÄND: BrainStorm
LEMMIKFILM: Pulp Fiction
LEMMIKLOOM: kass ja koer
LEMMIKNÄITLEJA: Sarah Michelle Gellar, Samuel Jackson
EESKUJU: Sarah Michelle Gellar
UNISTUSTE ELUKUTSE: laulja
ÕED-VENNAD: Kadri, Reigo, Silver
SUURIM SOOV: ei saa tunnistada
SOOV LUGEJATELE: leida 8 - 11a. poistest ja tüdrukutest kirjasõpru
ADDRESS: Kohvi t, Väätša v., Järvamaa 72801



NIMI: Merje Vaino
VANUS: 11a.
ADDRESS: Vatla sisk, Läänemaa 90103
ÕED-VENNAD: Marjo ja Veiko
KOGUN: klepse
LEMMIKLOOMAD: koer, kass, hobune
LEMMIKBÄND: BSB, A'Teens
LEMMIKLAULJA: Britney
SOOV: leida kirjasõpru

Kirjutan sulle ka oma koerast.

NIMI: Urri
HÜÜDNIMI: polegi
SUGU: isane
VANUS: umbes 3 a.
LEMMIKSÖÖK: kont, lihatoitud
LEMMIKJOOK: piim
MEELDIB: magada ja mängida
EI MEELDI: kui äratatakse ja söögi juures segatakse
PLUSS: nunnu
MIINUS: kuri
SOOV FÄNNIDELE: Olge ikka nunnud!

Tere, Hea Laps, siin on minu ja mu loomade andmed!

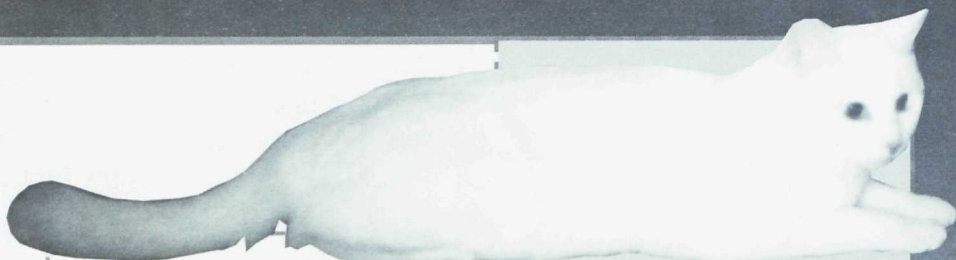
Kadi Tallinnast

NIMI: Kadi Hainas
ADDRESS: Metsavahi põik 4, Tallinn 11911
VANUS: 8 a.
LEMMIKLOOM: koer, hobune, kass
LEMMIKBÄND: Vengaboy
LEMMIKRAAMAT: "Röövitud rong"
HUVIALA: klepsude kogumine, lugemine, joonistamine
LEMMIKSÖÖK: kartuli-tangupuder

NIMI: Kerri
VANUS: 4 a
ÕED-VENNAD: 3 õde
SUGU: isane
LEMMIKTOIT: Chappi
PARIM TEGEVUS: lesimine
PARIM MINUS: Olen nunnu, mind lihtsalt peab paitama!
SOOV FÄNNIDELE: Nõudke palju süüa!

NIMI: Miku
VANUS: 5 a.
VÄRVUS: kirju
LEMMIKSÖÖK: kassikonserv
MEELDIB: magada
EI MEELDI: koerad

Tere, loom!



Tere, Triibu-Liine! Siin on minu ja mu kassi andmed.

Anita Tartust

NIMI: Anita Jürson
VANUS: 10 a
ADDRESS: Lunini 46, Tartu 50406
LEMMIKVÄRV: lilla
LEMMIKLAULJAD: Ricky Martin, Enrique Iglesias
LEMMIKBÄND: A'Teens
TAHAN SAADA: moekunstnikuks
SUURIM SOOV: saada kirjasõber

NIMI: Miisu
SÜNNIAEG: 03. 09. 2000
LEMMIKSÖÖK: Whiskas
LEMMIKJOOK: vesi
HARJUMUS: kraanist tilkuvat vett limpsida

Tere! Siin on minu koera andmed!

Paula Koppel Tallinnast

NIMI: Ronni
HÜÜDNIMI: Ronja
TÕUG: saksa lambakoer
SUGU: isane
VÄRVUS: pruun, must
LEMMIKSÖÖK: vahvel
LEMMIKJOOK: vesi
MEELDIB: kammimine, kasside tagaajamine
SOOV FÄNNIDELE: Ajage teie ka kasse taga!

Tere! Saadan oma kassi ankeedi.

Urve Hundt Naisteväljalt

NIMI: Mustas
HÜÜDNIMI: Karvakera
TÕUG: segavereline (aga hästi karvanel!)
VÄRVUS: must, rinna ees valge kikipips
SUGU: isane
HOBID: süles kiikumine ja hiirepüüdmine
LEMMIKTOIT: liha, hiired, kassikrõbinad, pannkook, lihapirukad
LEMMIKJOOK: piim ja vesi
LEMMIKMÄNG: suvel palli ja talvel kelgunööri tagaajamine
EI MEELDI: kui sabast tiritakse
MEELDIB: kui keegi kükitab, siis talle õlale ronida
PARIM MINUS: olen nunnu
HALVIM MINUS: meeldib küünistada
SOOV FÄNNIDELE: Hoidke end (eriti suurte) koerte eest!



Tere, Hea Laps!

Siin on andmed minu kassi kohta.

Reti Voltein Antslast

NIMI: Tiksu
HÜÜDNIMI: Tiks, Kribu
VÄRVUS: valge
VANUS: 2 aastane
SUGU: emane
HOBI: magamine
LEMMIKSÖÖK: krõbuskid
LEMMIKJOOK: piim
PARIM MINUS: olen sõber kõigile
HALVIM MINUS: ajan karvu
SOOV FÄNNIDELE: Blondid ruulivad!



Siin on minu kassi andmed.

Nele Luik Läänemaalt

NIMI: Bosse
HÜÜDNIMI: nunnu
SUGU: emane
VÄRVUS: kirju
SÖÖK: kassitoit, liha
JOOK: vesi
PEREKONNASEIS: vallaline
HOBI: pahanduste tegemine
MEELDIB: ringi joosta
EI MEELDI: vitsa saada
SUURIM PLUS: olen nunnu
SUURIM MIINUS: küünistan
SOOV FÄNNIDELE: Äрге teie pahandusi tehke!

Kirjutan teile oma koerast Rekust – ta on kõige armsam koer. Reku saadab tervitusi kõigile koertele, eriti läti hagijatele.



Maarja Mandel Tartust

NIMI: Rex
HÜÜDNIMI: Reku
SUGU: isane
TÕUG: läti hagijas
VÄRVUS: musta-pruuni-valgekirju
LEMMIKSÖÖK: lihakonserv, krõbuskid

LEMMIKJOOK: piim, vesi
MEELDIB: vabalt joosta, talvel toas olla, autoga sõita
EI MEELDI: ketis olla, kassid, lehmad
PARIM MINUS: olen hea sõber, nunnu ja lõbus
HALVIM MINUS: ei olegi!!!



Tere, Hea Laps! Saadan teile oma kassi andmed!

Helis Matson Tallinnast

Tere! Kirjutan siia vanaema koera ankeedi. Ma armastan seda koera väga ja tema armastab mind ka.

Edgar Oganeshjan Tallinnast

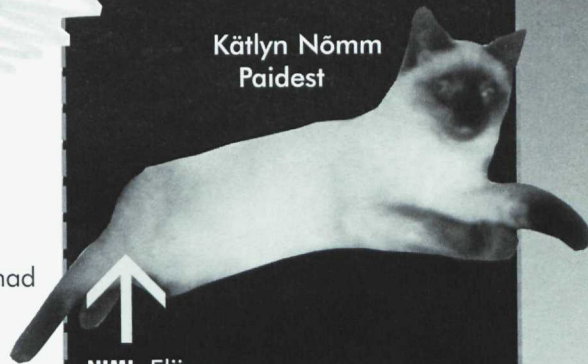
NIMI: Džek
HÜÜDNIMED: Sten, Toni
VANUS: 7 aastat
SUGU: isane
VÄRVUS: pruun ja must
TÕUG: lambakoer
MEELDIB: magada, mängida, päevitada
LEMMIKSÖÖK: söön kõike
LEMMIKJOOK: vesi, piim
HALVIM MINUS: haugun vastu
PARIM MINUS: olen väga tark

NIMI: Miisu
HÜÜDNIMI: Kiisu, Tita, Miska
VÄRVUS: kirju
LEMMIKJOOK: piim
LEMMIKSÖÖK: kõik kassitoidud
MEELDIB: Helise süles olla, teiste järel käia
EI MEELDI: võõrad inimesed
HALVIM MINUS: näugun koleda häällega
PARIM MINUS: olen nunnu kiisu
SOOV FÄNNIDELE: Mjäu, nurrrr!

Tere, Triibu-Liine!

Ütlen sulle oma kahe lemmikloomaga – kassi ja tšintšilja – andmed.

Kätlyn Nõmm
 Paidest



NIMI: Eliise
HÜÜDNIMI: Liisu
TÕUG: siiami
VÄRVUS: kõrvad, nägu, käpad mustad, beež keha, triibuline saba
LEMMIKSÖÖK: Whiskas junior linnulihaga
PARIM SÕBER: jänes Liiba, tšintšilja Possu
LEMMIKTEGEVUS: Possu puuril istumine
LEMMIKMÄNGUASI: hiir
PARIM MINUS: olen õudne memmekas
HALVIM MINUS: hammustan ja küünistan
HARJUMUS: ei tõuse enne, kui teised on tõusnud
SOOV FÄNNIDELE: Olge ikka armsad!



NIMI: Possu
HÜÜDNIMI: possakas
VÄRVUS: hall
LEMMIKSÖÖK: näriliste toit
LEMMIKTEGEVUS: kass Eliise kiusamine
LEMMIKMÄNGUASI: kelluke, mis ripub puuri küljes
PARIM MINUS: olen pehme
HALVIM MINUS: ei lase magada, lõhun puuri, et välja saada
HARJUMUS: pesta ennast liivas
SOOV FÄNNIDELE: Olge ikka nii pehmed kui saate!

Tere, loom!



SEBRA

tumedad sebrasilmad, pole sebrad tegelikult sugugi sõbralikud, vaid üpris metsikud ja tigidad kabjalised. Ega nende elu mägedes ja savannides ole ka meelakummine: neil väikest kasvu loomadel (turja kõrgus 120 - 140 cm, kaal kuni 350 kg) on palju vaenlasi. Kõige armutum on sebrade vastu nende põhivaenlane lõvi, kelle küüsis on sebral pea-aegu võimatu pääseda. Ameeriklastest sebrauurijate väitel saab igal aastal 20 000 savannisebrat lõvide lõunasöögiks. Hüüäniid täiskasvanud sebrasid ei ohusta, kuid nad hiilivad sageli kabjaliste läheduses, lootuses leida vastsündinud varsasid. Kui sebramamma hüüäni märkab, viib ta kohe oma lapse väikese sebrakarja ehk tabuuni keskele ja kõik ta täiskasvanud kaaslased kihutavad ühisel jõul kiskja minema.

Sebrasid on tänapäeval kolme liiki: mägi-, savannija kõrbe- ehk grevi sebrad. Enam kui sada aastat tagasi elas Lõuna-Aafikas neljaski sebraliik – kvagga, kelle viimased esindajad hävisid 1880. aastatel. Ka loomaaiad ei suutnud kvaggasid

säilitada – viimane neist suri Amsterdami zoos 1883. a.



INTEKOKKU ELAB AAFRIKAS TÄNAPÄEVAL UMBES 300 000 SEBRAT

Sebrade – eriti mägisebrade – arvu kahanemises ei saa kahjuks süüdistada ainult lõvisid, vaid ka inimesi. Aafrika põlisrahvad pidasid lugu nii sebra nahast kui lihast, eurooplastest kütid tapsid suurel hulgal kaudseid võõdilisi loomi jahitrofeede saamiseks. Tänapäeval on mägisebrade küttimine keelatud – neid loomi arvatakse olevat alla kahe tuhande ja hukkumisohus liik on kantud punasesse raamatusse. Ka teistel sebraliikidel hoitakse silma peal, neid on lubatud küttida erilubade alusel. Seega on mõistetav, et sebranhk-

sete suveniiride hinnad aina tõusevad. Mägisebrasid arvatakse olevat kokku väevalt 700, neist seitsekümmend elab Lõuna-Aafrika Vabariigis asuvas erilises Mägisebra rahvusparkis. Mägisebra mustad vöödid ühinevad laudjal võretaoliseks mustriks. Teistest sebraliikidest eristavad teda väike kasv, rinnalott ja pikad kõrvad, mis oleksid justkui eesliit laenatud.



MUSTRIPILDID:



Körbe- ehk grevi sebrade vöödid on peenikesed ja neisse on sageli "kirjutatud" üpsilon.



Savannisebrade vöödid on laiemat sorti ja laudjal ühinedes ei moodusta nad võremustrit.



Mägisebrade "kombinesoonil" on mustad triibud valgetest palju laiemad ja lõpevad heleda kõhualusega.

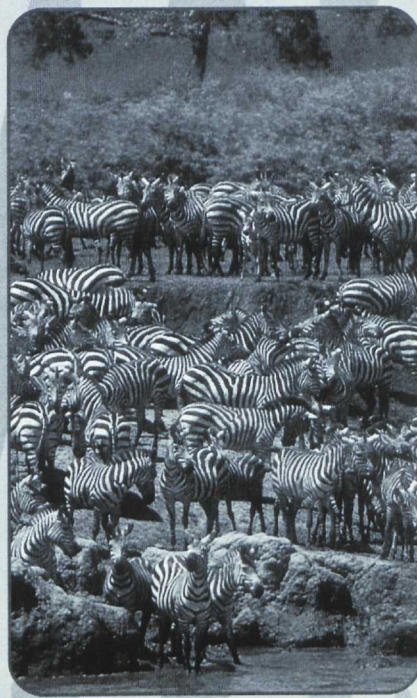
Kui sebrad oskaksid kirjutada, siis oleks neil kerge sirget rida pidada: neil Aafrikas elutsevatel hobuse väikestel sugulastel on ju kogu aeg jooneline koolivihik kaasas!



KOOLIVIHIK KOGU AEG KAASAS

Aga sebrad ei pea lugu ei kirjutamisest, lugemisest ega ka inimestega sõbrustamisest. Vastupidiselt oma hobusest sugulasele ei allu sebra taltsutamisele ega koolitamisele – need, kes teda vähegi taltsamaks tahavad õpetada, kulub selleks väga palju aega ja vaeva.

Ehkki kenast võõdilisest hobusenäost vaatavad vastu armsad



ALTSIS JOOMA!

Migratsiooni ajal kogunevad muidu väikestes (4 - 7, harvemini 9 - 10 pealistes) tabuunides elavad savannisebrad suurematesse karjadesse: üheskoos on julgem veetsingule kapata. Peretabuune juhivad elukogenud, parimates aastates (5 - 6 aastane) täkk, kuid veetsingud kuuluvad ilmselt kulinaaria valdkonda: karjamaale või joogikohta minnes kõnnivad tabuuni ees alati vana ja tark mära oma lastega – ikka nii, et kõige noorem emale kõige lähemal. Rongkäigus järgnevad neile teised sebraemad oma järeltulijatega ning kõige lõpus sammub perepea – sebratäkk. Sebranoormehed moodustavad 1 - 3 aastaseks kas oma tabuuni või kõnnivad ringi uhkes üksilduses. Vanahärrade suhtes on sebrad üpris julmad: nemad aetakse – vahel ka vihase võimuvõitluse järel – tabuunist välja. Sebrade eluiga ei kesta üle 30 aasta.

Kõrbetes ja poolkõrbetes elutsev kõrbe- ehk grevi sebra on kasvu poolest teistest suurem. Tema võõdid on kitsamad ja kõhualune heledam kui teistel sebraliikidel.

Kõige laiemalt levinud sebraliik on savannisebra, kes omakorda jaguneb vastavalt kaelavöötidite arvule ja jalavöötidite levipiirkondadele neljaks allaliigiks. Selousi ja boehmi savannisebrade jalavöödid ulatuvad kapjadeni välja, chapmani savannisebra aga triibulisi "sokke" ei kannata. Savannisebrade võõdid ei moodusta laudjal ühinedes võremustrit.

Savannisebrade elu koosneb lõpututest rändudest, kuid migratsioon pole tingitud seiklushimust, vaid hoopis janust: nemad taluvad veepuudust palju rängemalt kui grevi sebrad.

Joogipaigas sebratabuunid omavahel kaklema ei kipu: igaüks joob värskendavat vett, nagu jaksab. Muidugi pole jõed-järved suletud kiskjatelegi, ning just migratsiooni ajal hiilivad sebrapraadi ihkavad lõvid veekogude läheduses. Sebra on päris tubli jooksja: ta suudab kihutada isegi 60 kilomeetrilise tunni kiirusega. Loodusteadlased on välja selgitanud, et sebral võtab kiire jooks keele vesti peale alles pärast 15 kilomeetri läbimist. Kahjuks kipuvad võõdilised kabjakandjad paanikas üpris arutult tormama, mis on vesi lõvide veskile: kiskja kaval pilk rehkendab välja, kuidas sebra teed hõlpsam oleks ära lõigata. Loodus kinkis õnneks sebradele palju tundlikuma haistmismeelt kui see on näiteks hobustel. Ainsaks kaitsevahendiks on sebradel kabjad – kusjuures tihti lähevad käiku ka nende esijalgade kabjad.



päeva. Kindlat sigimisperiodi sebradel ei ole, kuid enamjagu varsadest sünnib õnnekombel vihmaperioodil. Varsad on tragid ja elujõulised: veerand tundi pärast ilmaletulekut tõusevad nad juba jalule ja teevad esimesi samme, poole tunni pärast suudavad juba pikki vahemaid läbida ja veidi hiljem

Loodusteadlased on välja selgitanud, et sebral võtab kiire jooks keele vesti peale alles pärast 15 kilomeetri läbimist.

juba ka hüpata. Sebraemal näikse kuskil peidus olevat meetripuu: ta valvab väga rangelt, et ükski sugulane ei tuleks varsale lähemale kui 3 meetrit. Kui tabuunis on pisikesi varssu, siis on ka juhttäkk valvsam. Väga vähestel sebramäradel sünnib lapsi igal aastal – enamasti poegivad sebrad iga 2 - 3 aasta järel.

Miks on sebrad võõdilised? Kas neil poleks näiteks khakivärvi ülikonnas kergem peitu pugeda? Sebra paistab silmatorkavana küll pildiraamatus, kuid savannides ja poolkõrbetes jääb ta hoopis märkamatuks. Kuna võõdid katavad ka sebrade päid, siis on kiskjatel kaugelt raske taibata, kas tegemist on suure karja ja või ühe-kahe võõdilise loomaga.

Tore on see, et sebrad elavad ja paljunevad kenasti ka loomaaedades.



UUA TEHTUD KAUNIKENE

Sebrammade tiinusperiood kestab enamasti üle aasta – 360 - 370

Marja Unt

...

Ei mu häll kord kesal kiikund,
ei ma tea, mis linnulaul,
ei ma meretuules liikund,
linn mu häll ja kord ka haud.

Ei ma iial hinges kuule
esivanemate häält,
asfaldis on minu juured,
minu süda tehti jääst.

Uskumused välja naeran,
Jumal on vaid muinasjutt.

Ei mind hingevalud vaeva,
võõras mulle tuulte nutt.

Ei mul mõttes laaned suured,
mul on arved, tulumaks.

Minu elus pole luulet,
olen tänapäeva laps.

Tänapäevast kui saaks lahti,
lapseks saaksin paremaks,
homseks oleks silmad lahti
enne kui saan vanemaks.

Heli Illipe-Sootak

SEENEVANA

Sambla sees on seene kodu,
puude all ta pesapaik.
Pruunikarva mütsilodu
peas ja serval kuusevaik.

Ärskab seeni, tärkab seeni
trobikonnas mitut liiki,
laisemalgi seenelisel
saavad korvid seentest triiki.

Kukeseente jalgu peeni
seeneline noaga lõikas,
kuuseriisikate manu
kuusikusse sisse põikas.

Pehmejalgse puraviku
seeneline ära põlgas —
kastmeks kartulite peale
ussitanud seen ei kõlba.

KOOL

Kool on jälle käes,
õppimine täies väes.
Hinded on meil imehead,
õpsidel on targad pead.

Muusika ja emakeel —
õppida on rohkem veel.
Pärast kodus puhkan ka,
nii saan ruttu targaks ma.

Kadri Kitsnik (12) Mustlast

KODUAIAS

Koduaias asub puu,
mille nimeks õunapuu.
Selle all ma istun siis,
kui mu meel on väga kurb.

Eestimaa on ilus maa,
temast loobuda ei saa.
Võõral maal kui olen ka,
kodu meeles hoian ma.

Emakeelt ja isamaad
ikka hoida tahan ma.
Õunapuud ja kodukest
kaitsta tahan kurja eest.

Pinginaabrid Diana Leoste ja
Reet Männik Loolt

Olga Kotšegarova (13) Kopli noortemajast

VIKERKAAR VÕILEIVAL

Vajalikud ained:

- leib
- või
- tomat
- juust
- salat
- apelsin
- sink

Määri või leivale ja aseta ülejäänud toiduained kenasti värviliste triipudena leivaviilule.

Head vikerkaaresöömist!

Paula Koppel Tallinnast

KIIRESTI VALMIV ARGIPÄEVA PITSA

Vaja läheb

- pitsapõhja
- hakkliha
- hapukurki
- paprikat
- tomatit
- juustu
- pitsamaitseainet (soovi korral)
- ketšupit.

Tee nii:

Prae hakkliha pannil. Määri pitsapõhjale ketšupit, aseta hakkliha, tükeldatud paprika

ja hapukurk põhjale. Pudista veidi pitsamaitseainet peale. Riivi kõige peale juustu. Pane pitsa ahju ja küpseta. Enne serveerimist aseta tomativiilud pitsale.

Erika Laidla Tartust


MUSIMOOSI KUKLID

Vaja läheb (ühele maiasmokale):

- peotäis vaarikaid
- suhkrut
- tavalist kuklid
- 2 mustsõstart

Tee vaarikad puruks ja sega suhkruga, et saaksid vaarikatoormoosi. Võta kukkel ja lõika selle keskele pilu. Kougi läbi pilu kuklisisu välja. Pane moos ettevaatlikult kuklisse. Siis tee "suu" kohale kaks pisikest auku ja pista mustsõstrad "silmadeks". Ja nüüd tuleb kõige mõnusam osa: SÖÖ!!!!

Anna-Elisabeth Vaher Tallinnast

KUUMAD KOERAD lähevad kuumalt peale!*

Alates 1916. aastast tähistatakse New Yorgis ühes Convey Islandil asuvas restoranis USA iseseisvuspäeva suure hot dogide söömise võistlusega. Eelmise sajandi rekordid purunesid tänavu 4. juulil mõnusa matsutamise saatel: mullune tippsaavutus oli vastse tšempioni, 23aastase jaapanlase Takeru Kobayashi jaoks käkitegu. Kuigi noormees kaalus (enne viinerisaiade manustamist) ainult 53 kilo, suutis ta 12 minuti jooksul kahjutuks teha tervelt 50 hot dogi! Tema kaasmaalase, mulluse kuld-sööja Kazuyoto Arai kõhtu jõudis sellal "ainult" 31 viinerisaia ning ameeriklane Chris Hardy sai hakka-ma vaid kahekümne kolme portsjoniga.



Tšempion saab nüüd terve aasta tasuta hot doge pugides uueks võistluseks trennida. Mis kohe kõhtu ei mahu, selle võib Takeru preemiarikasse poetada. Et söödud vorstisaiad kõndimist segama ei hakkaks, selleks anti suur-sööjale sinepikarva meistrivöö – selle abil saab 170 cm pikkune mees oma figuuri kenasti kokku tõmmata.

Meistersööja ise väitis, et tegelikult oleks ta võinud veel paarkümmend vorstisaiat põske pista: kõige lihtsam olevat kiirsöömisega tegelda kerges tantsurütmis, kusjuures hot doge olevat kõige kergem kugistada nn. Salomoni meetodil – saiakesed tuleb kõigepealt pooleks murda ja siis tükkaaval suhu pista. Võib arvata, et lauluviis söömistasu ajal küll kuidagi meistri suhu ei mahtunud...

(Välisajakirjandusest refereerinud Jüri Trouberg)

? Kas tead, mille poolest erineb viiner vihmaussist? Kui ei tea, siis söön mina viineri ära – sina võid sama hästi ka vihmaussi süüa!

? Miks lõvid söövad ainult toorest liha? Seepärast, et neil pole praepanni!

? Miks koorepakk on piimapakist kallim? Seepärast, et väikesesse pakki on raskem lüpsata kui suurde.

? "Isa, kas vaala liha süüakse?"
"Muidugi, Juku!"
"Aga kuhu pärast söömist luud pannakse?"
"Eks ikka viisakalt taldriku äärele, poju!"

*** TRIIBU-LIINE MÄRKUS:**

Oleks parem, kui sina, armas lugeja, jaapanlaste rekordite kallale ei kipuks! Vähemasti koolisööklas kindlasti mitte – seda enam, et uusi rekordeid kinnitab ainult Rahvusvahelise Võistlussöömise Föderatsioon, kuhu teie kooli kokatädi kohe päris kindlasti ei kuulu...





liselt toimub ka viktoriin. Õige klassiõhtu peab kindlasti sisaldama igasuguseid seltskondlikke tegevusi ja rõõmsaid õpilasi. Kõige tähtsam on ju feeling, mis inimesi liidab. Toitudest on kõige sagedamini laudadel näha krõpse, küpsiseid ja soolapulki, peale rüübatakse limonaadi. Laudkonnad jagunevad tavaliselt nii: ühel pool ruumi istuvad poisid, teisel pool tüdrukud. Ega klassiõhtud olegi saajandi ballid või vinged diskoüritused, vaid lihtsalt õhtud, kus klass müttab kokku, et lõõgastuda.

Meie klassi-

õhtu pildil olen mina (teises reas vasakult teine) koos endast vasakul seisva parima sõbrantsi Camila ja Kerttu, Anni, Heleni, Liisu ja Evvuga.

Evca Tallinna
Kuristiku
gümnaasiumi 6a
klassist



TRIBU-LIINE HÜÜATUS:

Hea mõte! Kirjutage kõik oma originaalsetest klassiõhtu-ideedest! Kui (oh häda!) kõik klassipeod on aia taha läinud, siis tasub sellestki kirjutada – ehk oskab keegi anda nõu, kuidas edaspidi paremini toime tulla!

TERE, TRIBU-LIINE!

Arvan, et võiksime Heas Lapses arutada sellist teemat nagu KLASSIÕHTUD. Meil pole sellel aastal veel klassiõhtuid olnud, seepärast kirjutan ise meie 5. klassi kevadisest peost.

Nagu võib arvata, mängitakse põhikoolis (peaaegu) igal klassikal mängu – populaarsemad on silmapilgutamine, pikk nina, ajaleht. Tava-

TERE!

Kord, kui mu Barbie'l oli üks jalg kadunud, juhtus imelik asi. Ma läksin magama ja nägin unes, et

koristasin oma tuba ja leidsin öökapi tagant kadunud jala ja panin selle tagasi Barbie külge. Kui hommikul ärkasin ja Barbie't vaatasin, nägin, et kadunud jalg oli tööpoolest tagasi! See on küll ime-

lik asi, aga ma arvan, et ma tõesti koristasingi öösel magades päriselt oma tuba!

Anu Jõevalt

ISEVÄRKI ISIKUD MEIE ÜMBER

Meil Mustamäel veidraid inimesi jätkub! Näiteks on siin üks naine, kes alati midagi aknast välja karjub. Ja kui sa tema keelest aru saad ja kuulama jääd, siis räägib ta aina rohkem ja kõvemini.

Teine veidrik on üks meie naaber, kes käib trepikojas suitsetamas. Mu isa arvab, et võib-olla tõmbab ta kanepit, mis teeb inimesed imelikuks. Ta muudkui räägib omaette, vehib kätega ja häälitseb imelikult. Mu emale ütles ta ükskord, et tema poeg on Jumala juurest pärit. Nojah, eks trepikojas istudes ja suitsu tõmmates võib ju päris suuri mõtteid pähe tulla!

Lembi Tallinnast

TERE! Saadan jälle mõned fänniaadressid. Kui lugejatel on sellel teemal küsimusi, siis kirjutage mulle aadressil Kosja.Kontor@mail.ee!

Sandra Viljandimaalt

MEL GIBSON
c/o J.C.M
8942 Wilshire Blvd
Beverly Hills
CA 90211 USA

NICHOLAS CAGE
c/o Wolf/Kasteler
132 S.Rodeo Drive
Suite 300
Beverly Hills
CA 90212 USA

BRIAN AUSTIN GREEN
c/o The Artists Agency
10000 Santa Monica Blvd
Suite 305
Los Angeles
CA 90067 USA

JULIA ROBERTS
c/o Nancy Seltzer & Assotiation
6220 Del Valle Drive
Lo Angeles
CA 90048 USA

Hansonite fänniklubi aadress on
HANSON FAN CLUB
Hitzlist
P.O. Box 703136
Tulsa OK 74170
USA
e-mail:
Hansonfans@hansonline.com

KAS OLED LOODUSEHOIDJA?



1. Kas käid tavaliselt vannis või duši all?

- a) vannis;
- b) et vältida vee raiskamist, käin duši all;
- c) pesen end ainult siis, kui enam teistigi ei saa;
- d) ma ei pese ennast üldse, sest kasvatan kärbsleid.



2. Kuidas käitud, kui õhk su ümber on väga saastatud?

- a) emigreerud;
- b) väldid tiheda liiklusega tänavaid ja füüsilist tegevust vabas õhus;
- c) lähed mööda tavalist teed, arva-tes, et suits ei tee sulle midagi;
- d) ei hinga.



3. Sa kasutad aerosool-deodoranti ja saad äkki teada, et see kahjustab osoonikihti. Sa

- a) ostad uue loodussõbraliku deodorandi;
- b) vilistad selle peale, sest kaenlaalustes sul osooni pole;
- c) ei teagi, mis on osoon;
- d) ei kasuta deodoranti.



4. Kuidas püüad võistelda saaste põhjuste vastu?

- a) lased autod õhku;
- b) kui pole võimalik kasutada ühistransporti, lähed jala;
- c) lähed sõjaväkke;
- d) üürid toa mägihotellis.

Punktid.

- 1. a-3, b-6, c-1, d-0.
- 2. a-1, b-5, c-1, d-0
- 3. a-5, b-0, d-0, c-3
- 4. a-5, b-9, c-0, d-1

0-11 p. Sa ei taipu mõhkugi keskkonnaprobleemidest või elad kuskil ilma ääre peal;

12-18 p. Oled tähelepanelik oma lähema ümbruse suhtes. Kui suudaksid üles näidata huvi ka küsimuste vastu, mis sind otseselt ei puuduta, saaks sinust täiuslik maailmakodanik.

19-25 p. Braavo! Oled tark ja tähelepanelik: kui kõik oleksid sinu sarnased, siis poleks keskkonnaprobleeme olemas.

Testi saatis Gerttu Tomingas Raplast



KUI KANNATLIK SA OLED?



1. Teatavasti ei liigu liftid majades valguskiirusega. Milleks kasutad sina liftisõiduaega?

- a) sodid viltpliatsiga liftiseinu;
- b) ümised väikest lauluviisi;
- c) kasutad lifti WC-na.



2. Kui astud bussi, mis jäi oodatust paar minutit hilisemaks, siis sa

- a) lähed porisedes vabale kohale ja sodid kättemaksuks veidi bussi;
- b) astud bussi ja mõtled: "Selleks ju täpne sõiduplaan ongi, et saaks hilineda!"
- c) astud eesuksest sisse ja sõimad bussijahi näo täis.



3. Kui su sünnipäevani on veel paar päeva, kuid sa tead, et vanemad on juba kingid ära ostnud, siis sa

- a) otsid üksi kodus olles kõik peidupaigad läbi;
- b) ootad need paar päeva ära;
- c) laenad naabri-Vasja hundikoera, et kingitusi leida, või pinnid vanematel ähvardustega kinkide asupaiga välja.



4. Kui sul on vaja kasutada telefoniputkat, kus hetkel on keegi sees, siis sa

- a) koputad ja ütled: "Tehke kiiremini!"
- b) jääd ootama või otsid teise telefoni;
- c) tõmbad inimese kas või tele-

foniga koos putkast välja ja astud ise helistamiseks sisse (kui just eelmine isik aparati kaasa ei haaranud).



5. Kui oled hambaarsti ooteruumis, mis on paksult inimesi täis ja kahjuks oled sina viimane, siis sa

- a) ootad-ootad, kuni tormad kannatuse katkemise tõttu varem sisse;
- b) teades, et kõigil on võrdsed õigused, ootad oma korra ära;
- c) ei oota minutitki ja sööstad teistele midagi solvavat öeldes arstikabinetti, tirid toolil istuva patsiendi välja ja istud ise tähtsalt toolile.

TULEMUSED

Kõige rohkem a-sid: mokaotsast öeldes võib sinust isegi asja saada, kuid ära hõiska siin midagi, õnn võib pöörduda! (Ha-haa-hahahahahaha...)

Kõige rohkem b-sid: braavo, braavo, oled väga kannatlik, kuid igas heas asjas on ka veidike halba, vahetevahel pole mõtet kannatlik olla – milal, seda pead sa ise otsustama! (Haha-aaaaahahahahahaha...)

Kõige rohkem c-sid: sina peaksid minema kannatlikkuse ringi (kahjuks on need kallid, väga kallid – hõ-hõ-hi-hahahahahaahahaha...) Eks sa pead ikka ise seda kannatlikkust harjutama – äkki võid isegi sel alal ässakski saada!

Testi koostas Martin Kalt Tallinnast



SA JÄTSID JÄLLE KÕRVAD PESEMATA! MARSS, PESEMA!							→ NÕKS, VÖTE	
MIIIIKS?! MA POLE						→	PILLE ↓ LOOJANGU → VALGUS ↓ OMA- ETTE	TIIVU- LINE OLEND (MITTE LIND)
↓								↓
							→	LIITER
							→	KALLIS INGL.K.
						↓		
				→	KITSI ↓ KATRIN → LAI KALA ↓ MALE- NUPP			
						↓	LEIVA- SEPP → LEHEKÜLG ↓ TEEN TALI- SPORTI	
KATU- SEGA	→	LÕIKA PUID ↓ TÜRGI PEALINN						
TOIDUST LOO- BUDA	→		↓					
SEES INGL.K.	→		SINA ↓ VANA- RAUD → AASTA					
EESTI POST	→	↓ OMANDA TEAD- MISI ↓ SISE- ELUND				→	MAJA OSA ROOMA NUMBER 500	
	↓		→	LAPSE- VANEM SÕGE, ARU- LAGE				
					→	AADLI- TIITEL ↓ KARL	→	TONN ↓ SEKUND → 7. NOOT ↓
TALVE- RÕIVAS	→							↓ VILJA- SAAGI HÄVI- MINE ↓ IVAR
AAR	→		↓					
	→	AKTSIA- SELTS		MEID INGL.K. ↓ DETSI- →				
							→	NÕNDA

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Parimatele lahendajatele muusikaline auhind!

Koolimullid

VÄIKE KAARDITRIKK

Võta kaardipakist välja neli "poissi" ja pane neile oma tuttavate nimed. Sega, pane ritta. Esimene, mille võtad, on sinu tulevane.

Teine on sõbratari sõber.

Kolmas on sinu sõber.

Neljas jääbki tundmatuks...

MIS ON ARMASTUSE ADDRESS?

Armastuse vald,
Truuduse küla,
Meelespea talu,
Musi postkast,
Kallima kätte.

Pirje Ploom Võrumaalt

MIDA ÜTLEB SINU KOHTA SU LEMMIKLILL?

Roos – armunud

Nelk – armukade

Nartsiss – sõbralik

Krookus – heasüdamlik

Rukkilill – tahtejõuline

Tulp – loodusesõber

Roniroos – rikas

Gerbera – truu

MÕNED TÄHELEPANEKUD POISTE KEELEPRUUGIST

(Pirkko-Liisa Perttula raamatut kasutades)

Kui poiss ütleb: "Ma helistan sulle vahel!",

tähendab see: "Ennem lähen lõvipuuri kui sulle helistan!"

Kui ta ütleb: "Olen loomult romantik!",

tähendab see: "Loodan, et sul on raha, et mind kinno viia!"

Kui ta ütleb: "Su uus soeng sobib sulle!",

tähendab see: "Kas sa oled muru-

niiduki alla jäänud?"

Kui ta ütleb: "Ma pole seda veele kellelegi öelnud!",

tähendab see: "Väljaarvatud kõigile!"

Maarja Roos Tartust

MÕNED SÕNUMID INIMESTE KOHTA

KUI INIMESEL ON

- juuksed sassis, siis on ta armunud;
- nägu must, siis on ta eba-viisakas;
- sinised silmad, siis on ta tark;
- rohelised silmad, siis on ta ilus;
- pruunid silmad, siis on ta hea;
- hallid silmad, siis on ta elav;
- koduks maja, siis on ta rikas;
- pikkust 171 - 180 cm, siis on ta südamlük;
- pikkust 155 - 170 cm, siis on ta lõbus;
- pikkust 140 - 154 cm, siis on ta küüniline;
- pikkust 125 - 153 cm, siis on ta kaunis.
- Need, kes on pikemad kui 180 cm, on laisad, ja need, kes on väiksemad kui 125 cm, on rahulikud.

Sõnumid pani kirja üks pikk ja sale Tartu plika, kel nimeks Jaanika.



TRIBU-LIINE MÄRKUS: Oo jaa, tunnen mitut inimest, kes on lähemad kui 125 cm, aga rahulikud on nad harva... ainult siis, kui lutt süus ja mähkmed kuivad... Mõni korvpallur aga rähkleb kui meeletu, endal pea kahe meetri kõrgusel... Erandid kinnitavad reegleid, eks ju?

KUIDAS ÄRA TUNDA BEIBET?

Joonistas Sandra Vungi Viljandimaalt



punased juuksed

rohkest meiki

ehteid meeletult

leopardimustriga püksid või alt laienevad hõbedased või muud läikivad püksid

platvorm-tallaga botased

Salmik, salmik, vaata ette!



Tere, Triibu-Liine!
Saadan mõned
salmid oma ema salmikust.
Kadri Tagel Põlvamaalt

Hämarik katab,
igavik ruttab,
õnnetuli täidab,
armastus võidab!

Kümme väikest eesti poissi
tantsivad su ümber valssi,
et ei iial ütleks tere
sulle väike võõras pere.

Ei eesel ole siga,
ei vares laululind.
Mis pagan on sul viga,
et sa ei salli mind?

Triibu-Liine leidis kopika,
selle eest ostis sapika.
Tõmbas käigukangi,
lendas solgipange.

Ühe suure laevaga
sõuab noorus merele,
aga väikse paadiga
jõuab hallpea kaldale.



Oma salmikuvärsse
saatis meile
Mari-Liis Algma
Tallinnast.

Mul meeles seisab ikka
üks väike kena plika,
kel jalas siidisokid
ja põsel musiplekid.

Su armastus see olgu sala,
sest ära räägi teistele,
sest teiste inimeste mõtted
ei sobi sinna vahele.

Sa õpetasid armastama –
armastama sind.
Õpeta ka unustama,
nagu unustasid mind.

Vara kadunud –
vähe kadunud.
Julgus kadunud –
palju kadunud.
Au kadunud –
kõik kadunud!



Karin Needo Moostest
saatis järgmised
salmikuread.

Noorus viib tihti sammud sinna,
kuhu sa ise ei mõtlegi minna.

Elu on ilus
ainult koduküla metsade vilus.

Kus koolipoiss ja plika,
seal suudeldakse ikka.

Armastus on salalik,
hilja õhtul avalik.

Armastus, sa vaata ette,
muidu upud silmavette!

Mälestus on eha,
mis ei kustu iialgi.

Sul õitsku kõrvenõgesed
ja laulgu vanad varesed,
sul seapõrsas andku suud –
ei elus soovi sulle muud!



Tere! Siin on mõned read
minu õe salmikust!
Merilin Männamäe Kohtla-Järvelt

Vaikus. Rahu. Igatsus.
Kaugus. Ootus. Hämarus.
Sammud. Pilgud. Kohmetus.
Kartus? Ei, vaid armastus...

Raske on elada sellega,
keda ei armasta.
Veel raskem on elada selleta,
keda armastad.

Mis oled sa teinud mu hingele,
mis mürki mul salaja andnud?
Miks ikka ja jälle pean mõtlema,
et oled mul tohutult kallis?

Kõik tuuled, mis puhuvad,
ei soojenda.
Kõik huuled, mis suudlevad,
ei armasta.

Ära sõlmi sõprust
liiga heldelt,
ära purusta seda
liiga kergelt!

Kadestan pilvi, kel pole
hinge ega kannatusi –
igavesti külmad, igavesti vabad...

Aeg tumestab valud,
aga ei kustuta mälestust.



Tere! Need luuletused
võtsin oma salmikust.
Merle Hunt Jõgevamaalt

Ära ütle, et elu on inetu, halb,
et väsinud oled vaevast!
Püüa alati aimata pilvede all
sinist lapikest heledast taevast!
Ära ütle, kui hommik on udude sees,
et sa enam päikest ei oota.
Vaata ringi – nii palju on ilusat ees,
et tuleb vaid uskuda, loota!

Kõik mälestused
jäevad siis ka pühaks,
kui ilusaimadki unistused
muutuvad tuhaks.

Nii kaunis on puu,
nii kaunis on kuu,
kuid kõige kaunim
on lapsesuu!

Ära pea mu peale viha,
muidu teen sust hakkliha!
Ära hõiska enne õhtut,
muidu pistan sinu kõhtu!



Edgar Valter

NAERU-USS

“Kas teate, et teie poeg nimetas mind eile vanaks hobuseks?” küsib pahane naabrinaine Juku emalt.

“See on temast tõesti väga inetu,” vangutab ema pead. “Olen talle sada korda öelnud, et inimeste üle ei maksa otsustada nende välimuse järgi!”

“Juku, kas su isa töötab endiselt kirbutsirkuses?”

“Jah, tsirkuses töötab ta küll, aga nüüd õpetab ta hoopis hobuseid hüppama.”

“Kas kirbud tüütasid teda ära?”

“Ei, seda mitte – aga nendega sai ta töötada seni, kuni silmanägemine oli korras!”

“Õpetaja, Juku ütles, et mul on lai suu nagu hobusel!” kaebab Klaarika.

“Juku, kas see vastab tõele?” uurib õpetaja.

“Ei – ma ütlesin Klaarikale hoopis, et tema suuga võib hobuse kombel banaani vabalt põikipidi pöske panna!”

“Juku, moodusta üks jutustav lause!”
“Vanaisa hobune veab suurt rege.”

“Tubli! Aga mis sa arvad, kuidas oleks see lause käskivas kõneviisis?”
“Nõõ!”

Mitu hobust mahub tühja talli?

(Ainult üks – kui see on tallis, siis pole tall enam tühi.)

Missugune loom käib kepiga? (Kepphobu)

“Onu, kui vana see hobune on, kellega te ratsutate?” küsib Juku ratsabaasis treenerilt.

“See tubli ratsu on viie aastane!”

“Mille järgi te seda ütlete?”

“Hammaste järgi!”

“Ahah, järelikult on tal siis viis hammas!” otsustab Juku.

“Kas te hobust rakendada ja lüpsata oskate?” küsib talumees uult sulane.

“Hobuse rakendamine käib mul kergelt, aga vaat hobust lüpsata pole ma küll seni proovinud,” kurdab sulane.

Sulane jookseb hingeldades tuppa ja teatab: “Oi, peremees, kas teate imeasja: meie hobune lesib tallis ja laulab valju häälega Euroopa Liidu hümmi!”

“Jah, see Valge on meil tõesti üks sõnakuulmatu hobune: olen talle ju tuhat korda öelnud, et hümmi lauldes tuleb püsti seista!”

“Miks te panite kõigile oma hobustele nimeks Miira?”

“Kindluse mõttes – eks siis tuleb kutsumise peale vähemalt üks ikka

kohale!”

“Küll sinu hobusel on lühikesed jalad!”

“Kuidas lühikesed? Täitsa parajad jalad – need ulatuvad tal ju täpselt maani!”

“Ütle, Juku, kas sina tead, kes on muul?” küsib väike öde.

“Miks ei tea – see on üks totakat tõugu kala!”

“Aga siin raamatus öeldakse, et muul jookseb mägitel vankrit vedades!” imestab öde.

“No näed siis – ainult äärmiselt totakas kala võib niiviisi käituda!” kinnitab Juku.

Mägitel seisis kurblik sapikas, oodates peremeest, kes oli läinud remonditöökoda otsima.

Eesel, kes juhtus mööda minema, küsis kaastundlikult: “Noh, auto, mis sa siin nukrutsed?”

“Mägitel on ju võimatu kihutada,” porises sapikas pahaselt. “Aga sinust, eesel, pole siin ka mingit kasu, nii et mine aga oma teed!”

“On alles mühakas,” pomises eesel edasi kõmpides. “Oleks võinud mind viisakuse pärast vähemasti hobuseks nimetada – mina ju nime-tasin teda autoks!”

“Ratsutan selle hobusega juba neljandat aastat!”

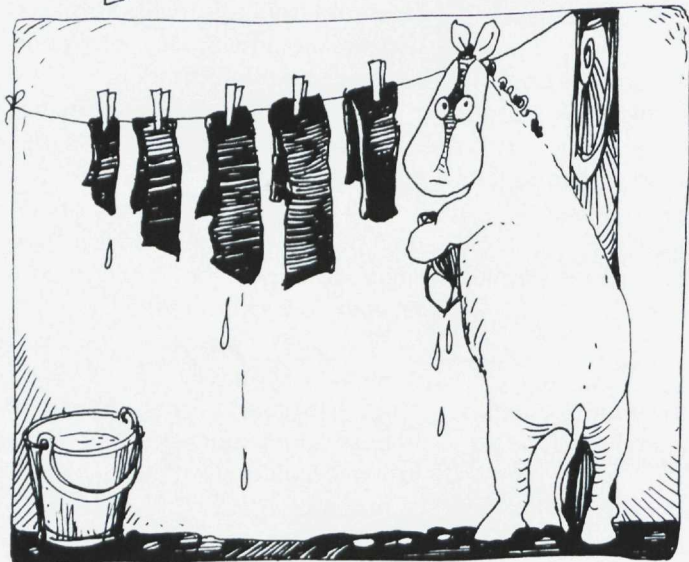
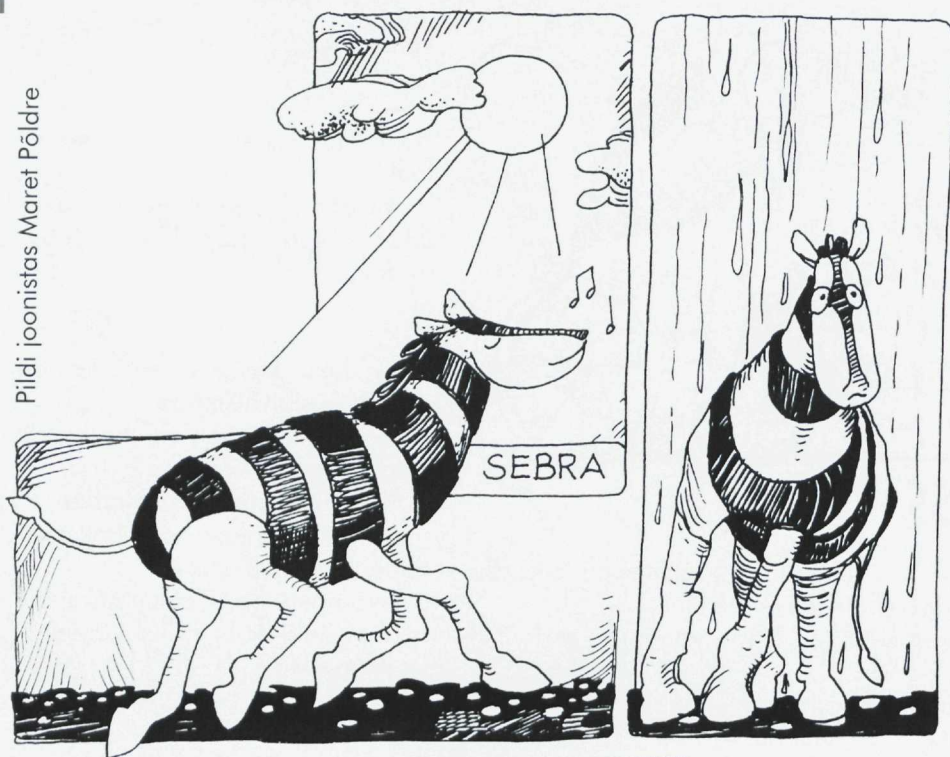
“Kas tõesti? Kas inimene saab tõesti nii kaua söömata-joomata sadulas olla!”

Mis juhtub, kui hobune abiellub jõega?

(Sünnib jõehobu.)

“Isa, isa!” hüüab väike Juta. “Juku ütles mulle, et ma olen jõehobu! Ütle nüüd, mida ma peaksin tegema?”

“Mm-mm...” jääb isa mõttesse. “Kui aus olla, siis ma ei teagi täpselt, mida jõehobud teevad...”



Tere, Hea Laps, saadan
teile Juku-anekdoodi!

Kaia Grete Kukker

unustab kõik küsimused ära.

Ta läheb õe juurde ja küsib: „Kes on maailmakuulus meeslaulja?“ – „Michael Jackson.“

„Kes on maailmakuulus naislaulja?“ küsib Juku.

„Madonna,“ vastab õde.

„Ja kas ufod on olemas?“ küsib jälle Juku.

„Ei tea, seda veel uuritakse,“ vastab õde.

Juku läheb kooli ja õpetaja küsib: „Mis su isa nimi on?“

„Michael Jackson,“ vastab Juku.

„Mis su ema nimi on?“ küsib õps.

„Madonna,“ vastab Juku.

„Juku kas sa oled loll?“ – „Ei tea, seda veel uuritakse.“

Juku läheb kooli ja õpetaja küsib: „Mis su
ema nimi on? Mis su isa nimi on? Ja mis su
vanaema nimi on?“

Juku ei tea.

Õpetaja käsib tal nendele küsimustele
kodus vastuseid leida. Juku läheb koju ja

E Mida ütleb efekandja
hobuste kohvikus, kui
näeb sebrat sisse astumas?
„Meil pidžaamades kliente
ei teenindata!“

E Miks kauboid ratsutavad
hobuste seljas?
Seepärast, et nad ise ei jaksa
hobuseid seljas tassida.

E Miks hobune ei räägi
oma lastele anekdoote?
Ta ei taha, et need õpiksid
liiga vara hirnuma.

E Kuidas on kõige lihtsam
hobuseid peatada?
Tuleb karussell
seisma panna.

E Miks ahvid ei taha
Kuu peal elada?

- Seepärast, et seal ei
kasva banaane.

E Miks kaelkirjakul
on pikk kael?

- Ta ei taha, et teda kurgu
alt kõditataks.

E Miks lehmal on jalad?

- Kui tal oleksid jalgade asemel
rattad, siis hakataks teda eksi-
kombel piima-autoks pidama!

E Missuguses koolis lubatakse
õpilastel õpetajatele vastu
haukuda?

- Koertekoolis.

E Mille poolest erineb koolitoit
koeratoidust?

- Koolitoitu pakutakse taldrikult,
koeratoitu kausist.

E Mille poolest erineb
hambaork jahipüssist?

- „Ei tea!“

- Siis on sul targem lõunalauas
hammaste torkimisest hoiduda!

E Kelleks tahab suurest peast
saada poiss, kes pidevalt
endast väiksemaid kiusab?

- Kindla peale õpetajaks!

KARL AUGUST HINDREY

MEIE LASTE JA LOOMADE SÕBER

Kas usud,
et sinu vana-
vanaisa võis juba
koomikseid uurida?

Muidugi ei tegelnud ta Miki-Hiire, Piilupart Donaldi ega Muumitrolliga (neid lihtsalt polnud tollal olemas), kuid paljud 20. sajandi esimesel kümnendil sündinud lapsed lustisid oma eesti pildisarju vaadates ja nii mõnedki said oma esimesed eluõpetused kätte "pahade laste" Peedu, Malle, Jassi, Miku ja Liisu saatust pildis ja sõnas jälgides. Peedut, kes mingi hinna eest ei loobunud koledate grimasside tegemisest, hakati Pambu-Peedu nime all laataldel näitama, Mall, kes sõrmi lutsis, käis elu lõpuni hirmsate käekobakatega ringi, Jassi nina sai inetu urgitsemise tõttu hirmuäratavad mõõtmed, Mikk, vaeseke, kattus pesematuse tõttu seentega ja Piripilli-Liisu, oh seda õnnetust, uppus oma silmavees...

Kõik need tegelased mõtles välja ja pani paberile Karl August Hindrey – huvitav ja rahutu hingega mees, kes oli ühtviisi lennukas nii kirjasõnas kui ka joonistamises.

Karl August Hindrey sündis 1875. aastal Abja mõisa õllemeistri pojana, ning õppis järjepannu nii Viljandi kui ka Pärnu koolides ja astus lõpuks koguni Tartus kuulsasse H. Treffneri gümnaasiumisse. Viimast ei mallanud ta lõpetada, vaid rühkis kodumaa teetolmu jalgadelt pühkides kunsti õppima kord Peterburi, kord Münchenisse, kord Pariisi. Oma esimese pildi- ja värsisarja "Pambu-Peedu" kirjutaski ta Pariisis rahahädalise tudengina 1902 – 1903, kuid

trükki pääses see – nagu ka "Seene-Mikk" ja "Piripilli-Liisu" – alles 1906, kui Hindrey juba töötas ajakirjanikuna Postimehe juures. Kümme aastat toimetas Hindrey ajalehe Postimees pilkelisa Sädemed, kus avaldas ka oma karikatuure ja pilalugusid. Teravmeelse pahede paljastaja ja piitsutajana kutsuti Hindreyd omal ajal sulerüütliks – ja keel olevat tal olnud niisama terav kui sulg. Välismaal elades olevat teda vihastanud näiteks see, et eestlastest vägimehi Lurichit ja Abergi reklaamiti sealse tel müürilehtedel vene vägilastena (eks olnud Eesti ju tollal Vene tsaaririigi koosseisus) ning vägimeestega kohtudes olevat ähvardanud neile tuupi teha. Ja mis kõige kummalitem: jõumehed olevat tõepoolest igaks juhuks Hindrey lähedusest pagunud... Följetonistina võttis Hindrey endale imeliku pseudonüümi: Hoia Ronk. Sellise sõnade kombinatsiooni olevat ta kord leidnud ühelt raudtee ülesõidukohta tähistavalt sildilt, mille oli maalitud ilmselt kirjatähga riius oleva maülem, kes tahtis jalakäijaid manitseda rongi eest hoiduma.

Oma vaheda sule tõttu oleks (ka vanuigi) keevaline Hindrey nõukogude okupatsiooni ajal kindlasti sattunud vangilaagrisse, kuid õnneks leidis sõpru, kes aitasid tal varju hoiduda. Hindrey suri 1947. aastal



Iru vanadekodus, kus teda tunti Hans Kuuse nime all.

Lapsi ja loomi – eriti koeri – kujutades polnud Hindrey põrmugi nii pilkehimuline kui täiskasvanute pahedest kõneldes. Lisaks koomiksi- taoliste lõbusatele värsiraamatutele on ta kirjutanud rea toredaid poistejutte, mille tegelased on Kill Martus ja Raks Reem. Koerasõpradele võib aga soovitada lugemiseks jutustust „Trebongi surm“ ja novelli „Neero“.

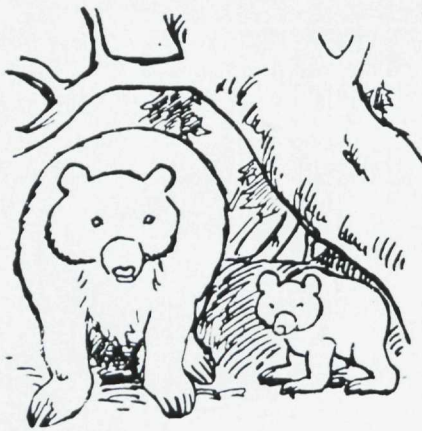
Vallatust karupojast jutustav „Jau-



Teravmeelse pahede paljastaja
ja piitsutajana kutsuti Hindreyd
omal ajal sulerüütliks – ja keel olevat
tal olnud niisama terav kui sulg.



nart Jauram" ilmus (koos „Jaunart Jaurami jõngermannide" nimelise järjega) 80 aastat tagasi – 1921. Kes tahab loo lõpuni läbi lugeda, see küsigu raamatukogust 1975 ilmunud raamatut „Lõhkiläinud Kolumats.“



Karl August Hindrey

JAUNART JAURAM

I jagu

Karumamma metsas ütles
oma väikesele pojale:
„Sina jää siia,
mina ise lähen mujale,
sina söö siin
mustik- ja maasikmarju,
mina vaatan,
kas leian lehma- või lambakarju.“

Aga karupoeg tõrises:
„Ma lähen ikkagi kaasa,
tahan ka kõndida
üle nurmede ja aasa.“

Ta oli jonni ja kiusu täis
ning ikka ema kannul
igale poole käis.
Karumamma koplis
ühte lehma nägi
ja temale kohe otsa peale tegi,
karupoeg vaatas pealt
ja soovis õppida,
kuidas suureks saades
loomi tuleb maha kloppida.

Aga onu Viilup
oli kõva püssimees
ja temal oli praegugi
jahilkäimine ees,
kus ta nägi
seda lehmaga sündinud paha
ja kus ta karumamma
jalamaid laskis püssiga maha.

Karupojale sidus ta ümber kaela,
ehk see küll vastu punnis,
tugeva paela
ja tassis puikleva väikse
pätsu koju,
et vennapoegadele kodus
teha lõbusat tuju.

Jukul ja Priidul oli meel
väga hea,
et said selle kingi ja ülepea
ühe mängusõbra,
kellega nii mõndagi
võib võtta ette
ja kellele võib õpetada
kõiksugu vigureid kätte.

Karupojale ei meeldinud
olukord alguses
ja paistis kõik väga
koledas valguses,
ta jaunis ja jauras nii et ime
ja sai poiste käest siis
Jaunart Jaurami nime.

Et karule paremat meeleolu luua,
oli vaja hällilapse lutt ära tuua,
millega karupoeg
ka väga ruttu harjus,
kuna hällis laps
väga vihaseks karjus,

kuid poisid ei hoolind põrmugi
lapse nutust,
jätsid ta halastamata ilma
piimalutust,

kuni mamma tuli
ja imestusega nägi,
mis karupoeg
tema lapse pudeliga tegi.

Ning mamma ei lasknud poisse
enam nii mängi,
vaid saatis nad Jaunart
Jauramiga koos ära süngi,
kus kõik kolm uinusid
uuele päevale vastu,
et siis värsketes kavatsustega
ilma ette astu.



Grigori Oster

ÜLEANNETUD ÜLESANDED



1. Kui kass Miisu sai teada, et ühes porgandis on niisama palju vitamiine nagu viies hiires kokku, jättis ta hiirte söömise järele ja hakkas pugima porgandeid. Tavaliselt söi kass Miisu 30 hiirt kuus. Mitu porgandit peab kass Miisu sööma nädala jooksul, et saada niisama suur kogus vitamiine?



2. Kapten Flindi vana papagoi oli selgeks õppinud 1567 sõimusõna eri keeltes. Inglise keeles teadis ta 271 sõimusõna, prantsuse keeles 352 ja hispaania keeles 127. Ülejäänud sõimusõnad oli papagoi ammutanud suurest ja võimsast vene keelest. Kui palju sõimusõnu oli kapten Flindi isiklik papagoi ammutanud vene keelest?



3. Lapsukeste lemmikraamatu esimesel kolmel leheküljel laskis mõrvar maha 12 inimest, järgmisel kahekümnel leheküljel uputas ta 14 ja mürgitas õudse kihvti abil 7 inimest. Seejärel läbistas mõrtsukas igal leheküljel ülejäänud saja neljakümne kolmest pistodaga 4 inimest. Mitu lehekülge on selles raamatus kokku ja kui palju inimesi hukkus teose lehekülgedel?

Koostanud:
Silvia ja Kai
Kuusk Tallinnast

LEIA RUUDUSTIKUST
8 PUUVILJA NIMETUST,
ÜLEVALT ALLA
JA PAREMALE.

PUUVILJARISTSÕNA

B	A	N	A	A	N	M
V	M	K	P	M	Ä	A
I	N	S	E	S	L	N
R	N	N	L	M	Õ	D
S	S	S	S	D	S	A
I	F	P	I	R	N	R
K	K	I	I	V	I	I
C	Õ	U	N	G	A	I
D	S	I	D	R	U	N

Koostanud: Maarja Tartust



4. Ühte busi sattus korraga 12 kontrolöri ja 4 piletit reisijat. Mitu kontrolöri oli bussis iga piletit reisija kohta?



5. Viiekümneks eluaastaks oli kurblikul onu Borjal jäänud pähe 5512 juuksekarva, aga viiekümne viienda eluaastaks oli neid jäänud 689 korda vähemaks. Mitu juuksekarva lahkus onu Borja peast ja mitu karva jäi talle truuks?



6. Kurblik onu Borja rõõmustas oma lapsepõlves 17 korda, nooruses 9 korda ja küpses keskeas 1 korra. Mitu korda rõõmustas kurblik onu Borja terve oma pika rõõmuvaese elu jooksul?



7. Vanatädil oli 9 kassi ja 2 viinerit. Mitu korda oli vanatädil kasse rohkem kui viinereid?



8. Jaanalind läbib joostes 200 meetri pikkuse vahemaa 12 sekundiga. Mitu kilomeetrit on joostes läbinud onu Peeter, kelle kannul see jaanalind kihutab juba 10 minutit?

Autori loal tõlkinud
Leelo Tungla (Rosmen 1997)

OTSI SÕNAD
RUUDUSTIKUST ÜLES.
ÜLEJÄÄNUD
TÄHTEDEST
SAAD VASTUSE.

AED	KIRSS	MA
AI	KONN	MANDARIIN
AJAKIRI	KOOKOS	NISU
ANANASS	LAMBALIHA	NÕEL
APELSIN	LIIVID	PAKIRAAM
BANAAN	LINA	SIID
EMANE	LINN	SOO
ILM	LOOM	UNI
ISANE	EI	ÕÜN

L	P	A	K	I	R	A	A	M	A	A
L	A	M	B	A	L	I	H	A	O	J
N	A	P	E	L	S	I	I	N	L	A
Õ	U	N	M	I	O	S	M	D	I	K
E	N	B	A	N	A	A	N	A	I	I
L	I	N	N	A	A	N	A	R	V	R
O	S	N	E	E	A	E	S	I	I	I
O	J	O	I	D	S	I	I	D	L	
M	E	K	O	O	K	O	S	N	D	M

PEA PILVEDES

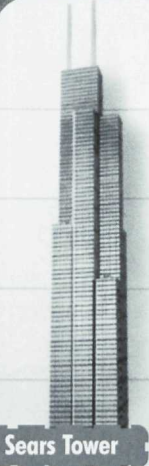
Inimkond on ikka imetlenud puid ja ehitisi, mille vaatamiseks tuleb pea kuklasse ajada. Egiptlased uhkeldasid juba 2500 aastat enne meie aja arvamist Cheopsi püramiidiga, mille kõrgus oli tollal lausa imeväärne – 139 meetrit, ning ehitatud kirikutornidki nii kõrgeks kui vähegi võimalik, et näidata jumalakoja vägevust. Tallinlased olid vanasti uhked Oleviste kiriku üle, mis algselt 159 meetri kõrgusena oli keskaja kõrgeim ehitis. 300 meetri kõrgune Eiffeli torn, mis ehitati 1889, on Pariisi sümboliks tänini.

Nüüdseks on vana hea Euroopa kõrguserekorditest ilma jäänud. Meie sajandi ehituskunst areneb nii jõudsalt, et enam ei

imestata ka selle üle, et 1970. aastatel valminud tornid pole mõeldud mitte ainult imetlemiseks, vaid ka igapäiseks eluks. Seda traagilisem oli aga jälgida, kui kergesti võib rumal kurjus hävitada koos andekate arhitektide ja ehitajate tööga tuhandeid inimesi. **Maailma Kaubanduskeskust**, ühte kaasaja kolmest kõrgeimast pilvelõhkujast, pole enam olemas. 412 meetri kõrgune kahe torniga ehitis valmis New Yorgis 1973. aastal ja oli tööpaigaks tuhandetele inimestele.

Nüüdseks on kolmanda koha rekord USA-s, Chicagos asuv **John Hancocki Keskus**, mille kõrgus on 344 meetrit, teda edestab 442 meetri kõrgune **Sears To-**

weri nimeline ehitis ning maailmarekordimajaks jääb veel mitmeks aastaks Malaisias, Kuala Lumpuris asuv kahe torniga **Petronas Towers**, mille kõrgus (koos mastidega) on 452 meetrit. Kahe peaga



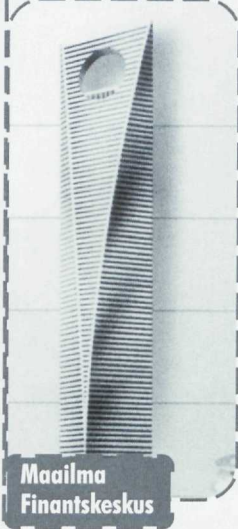
Sears Tower

pilvelõhkujaja sai valmis aastal 1997. Pilvelõhkujate kõrgust mõõtes võetakse nimelt arvesse ka maste, kuid mitte antenni, ja Malaisia tornmaja tipneb just nimelt mastidega (millela oleks "kuldmedalimajal" kõrgust "ainult" 378 meetrit), seepärast jääb pealtnäha kõrgemat kasvu Sears Tower talle alla.

Kuid juba valmistatakse püstitama uusi rekordeid: nimelt peaks aastal 2006 valmima Hiinas, Shanghai linnas uus ja uhke, kujult veidike mobiiltelefoni meenu t a v **Maailma Finantskeskus**, mille kõrguseks on planeeritud pool kilomeetrit. Ja seegi pole veel arhitektide unistuste tipp: hispaanlastest arhitektide

töölaual võtab kuju juba veelgi võimsama hoone projekt. "Linnmaja" idee autor Javier Píoz andis projektile nimeks "**Bionic Tower**", ning 1128 meetri kõrgusesse tornmaja mahub tulevikus elama ja töötama üle saja tuhande inimese. Selle kõrgmaja põranda-

pindalaks on planeeritud kaks miljonit ruutkilomeetrit, ning arhitektide nägemuse kohaselt võib inimene sünnist surmani toimetulla, väljumata kordagi ehitisest: liftide abil pääseb kooli,



Maailma Finantskeskus

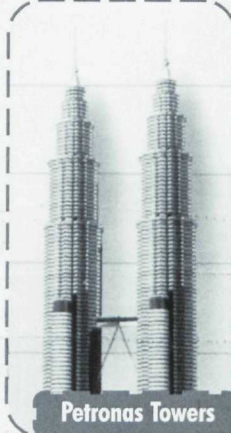


Bionic Tower

tööle, haiglasse ja kogunisamade seinte vahel

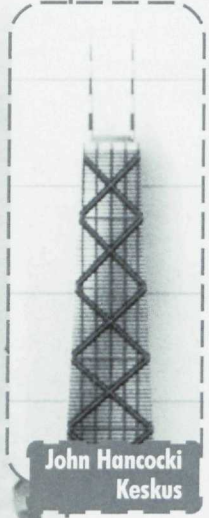
asuvatele spordiväljakutele. Bionic Tower näeb joonistel välja natuke sigari või raketi moodi: kogu hiigelehitist kavatsetakse katta eriliste alumiiniumraamidest akendega. Autosõit tundub sellise maja elanikele vanaaegse lõbusõiduna – umbes nii, nagu meile vana reega vastlasõidu tegemine: põhisõidukiks saab hiigelmajast lift...

Selline hoone tundub esialgu küll vaid julgete mõtete maailma kuuluvana, kuid hiinlased olevat asjast juba huvitatud. Kõrgusesse pürgimine ei ole ilmselt tulevikus enam au ja uhkuse asi, vaid rahvastiku juurdekasvust tingitud praktiline vajadus: nimelt tuleb lähima viie aasta jooksul ainuüksi Shanghai linnas ehitada kortereid ligi miljoni inimese jaoks. Varem või hiljem hakkavad kogu maailma ehitised pilvi lõhkuma – peasi on aga see, et inimkonna lennukate ideede teostumist ei segaks viha, kurjus ja vägivald.

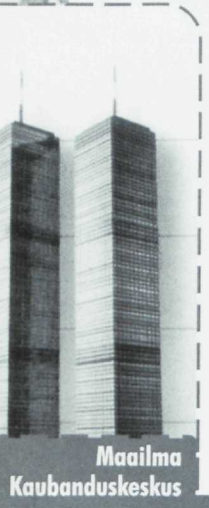


Petronas Towers

Välisajakirjanduse põhjal
Jüri Trouberg



John Hancocki Keskus



Maailma Kaubanduskeskus



KUI LAPSEPÕLV SAAB LÄBI



Kes meist ei tunneks Astrid

Lindgreni lasteraamatuid? Küllap pidasid meie lugejate emad ja isad koolipõlves lugu nii Katuse-Karlssooni, Pipi Pikksuka kui hulkur Rasmuse lugudest – ja tegelikult loevad paljud täiskasvanud praegugi aeg-ajalt suure mõnuga Lindgreni jutte, mille tegelased on vahvad lapsed. Astrid Lindgren meenutab oma lapsepõlve, isa, ema ja mängukaaslasti suure armastusega – ja eks ammuta enamjagu lastekirjanikest ainet just oma enda mängumaalt. Mänguasjad, rõivamoed ja kodumasinad võivad muutuda, kuid laste omavahelised suhted jäävad ikka samaks: kord kakeldakse, kord lepitakse, kord tehakse vallatuid vempe, kord mõeldakse tõsiselt elu üle järele...

AGA MISSUGUNE OLI ARMASTATUD LASTEKIRJANIK TEISMELISEAS?

Lindgren ise on meenutanud: "Ma mäletan, kui hirmus see oli, kui järsku avastasid, et enam ei saa mängida. Mäletan seda väga selgelt. Me mängisime alati pastori tütre tütreaga, kui ta koolivaheajal Näsi tuli. Aga kui ta ühel suvepäeval saabus ja me hakkasime mängima nagu tavaliselt, siis avastasime äkitselt, et me ei saa enam mängida. Ei saanud, ja kõik. Oli totter ja kurb tunne, sest mida oli meil peale hakata, kui me ei saanud mängida? Olime siis kahe-teistkümnne- või kolmeteistkümnnesed ja siis oli lapsepõlv läbi. /—/ Teismeliseaastad oli üsna hääletu ja elutu aeg, olin sageli melanhoolne. Lisaks tekkis mul arvamus, nagu ena-

mikul teismelistest, et ma olen väga inetu, ja ma ei olnud ka armunud. Kõik teised, näiteks Madlike, olid alailma armunud. Üksvahe oli ta hirmus armunud ilusasse korstnapühkijasse, kes oli abielus ja kellel oli palju lapsi – see oli sama korstnapühkija, kellesse ma lasksin "Madlikese" teises raamatus majateeniija Alval ära armuda." (M. Strömstedt, "Astrid Lindgren", Tänapäev 2000)

LAPSEPÕLV

Lapsepõlv on Lindgreni meelest noorusest põnevam. Ometi on ta kirjutanud terve sarja lõbusaid noorsooraamatuid, mille peategelaseks on vapper neiu Kati ja mis on nüüdseks ilmunud kirjastuse Sinisukk vahendusel ka eesti keeles, tõlkijaks Allar Sooneste. Selleks, et Kati tragidus ja mõnus huumorimeel paremini silma torkaksid, saadab kirjanik ta oma raamatutes reisidele. Justustes kannavad pealkirju "Kati Ameerikas", "Kati Itaalias" ja "Kati Pariisis", kuid rohkem kui reisikirjeldusi leiame raamatutest Kati mõtteid, tundeid ja elamusi, milles alati väike huumorisaade sees.

Võtkem näitena kas või järgmine katkend Kati Milaano-muljetest.

Siis läksime Evaga Piazza del Duomo tuvide hulka. Me ei jõudnud veel õieti kirikuuksest väljagi, kui keegi härra, fotoaparaat käes, meile ägedalt seletades ja žestikuleerides peale tormas. Me saime ta jutust nii palju aru, et ta tahtis meid pildistada.

"Mõni ime, nii kaunid nagu me oleme," tähendas Eva ja võttis sisse võluva poosi. "Kindlasti on ta mõnest pildiajakirjast."

"Ahsoo, või kaanetüdrukus," sõnasin mina ja siputasin säärt, nagu taolistel ikka kombeks on. Ma teadsin täpselt, mismoodi fotograaf kaaneümbrist ette kujutas – meie omapärane, melanhoolsevõitu põhjamaine ilu, valged tuvid me ümber tiibu lehvitamas, meie taga katedraal – kivine hümn inimvaimu igavesele püüdlusele kõrgemate avaruste poole. Oo, sellest saab pilt, mis sunnib inimesi viivuks peatuma ja südames sulnist kur-

vastust tundma!

Sa püha müristus, mismoodi meid pildistati! See mees tundis oma ameti vastu tõelist kirge! Ta võttis meid üles suures plaanis ja väikeses plaanis, Evat üksinda ja mind üksinda, Evat profiilis ja mind eestvaates, Evat tuvidega jalge ees, Evat tuviga väljasirutatud käel ja mind tuvisõnnikuga jakikäänisel – jah, sest mitte kõik tuvid ei kõndinud maas, üksjagu neist lendas õhus!

Lõpuks sai töö tehtud. "Kuus tuhat liiri," sõnas mees kaameraga. Me Evaga vaatasime teineteisele võlutult otsa. Me teadsime küll, et fotomodelledele makstakse hästi, seda oli aga siiski rohkem, kui loota julgesime. Kuus tuhat liiri – see oleks üsna kop-sakas lisa meie reisikassasse.

Kulus hea tükk aega, enne kui mõistsime, et fotograaf ise tahtis saada kuus tuhat liiri. Nii palju maksis siis põhjamaise ilu jäädvustamine Piazza del Duomo väljakul Milaanos. Ja et see oli meie esimene päev Itaalias, ei tulnud meile pähe isegi tingida. Ma otsisin vastutahtsi lagedale kuus lahmakat "tapeeti" (nagu Eva itaalia paberahasid järelejätmatult nimetab) ja ulatasin need kurval pilgul piltnikule.

"Võib-olla on ta õukonnafotograaf?" lohutas Eva mind.

"Sel juhul on ta pööraselt odav," arvasin.

(Astrid Lindgren, "Kati Itaalias", tõlkinud Allar Sooneste)



Jõehobu Jõksu lood

(Katkendeid pikemast jutustusest)

JÕEDEST

Elasid kord kolm jõehobuvenda (perekonnanimega Jõe), kellel oli väike õde. Vendade nimed olid Jõks, Põks ja Kõks, väikese õe nimi oli aga Nõks. Jõehobu Jõks elas tegelikult Helsingis (Reiherintie 32-12), aga ta läks oma venna Põksu juurde Tallinnasse, kes elas Ädala tänava majas number 27 korteris 16.

Põksu maja kõige viimasel korruusel kõige viimases korteris elas kaheistkümnekesi Sitika pere (ema, isa ja kümme sitikalast). Nendest lastest kõige väiksema nimi oli Sitikas Kiisu. Kiisu oli alati väga haige, sest tal polnud söögiisu. Sitikas Kiisul käis arst ja ravis teda, aga see ei aidanud.

KUIDAS JÕKS LIFTI ÄRA LÕHKUS

Jõehobu Jõks tuli Tallinna oma venna Põksu juurde Ädala tänavale. Ta oli väga paks, seepärast läks ta liftiga. Ta astus esimesse lifti.

Trahh! tegi lift. Jõks teadis, et kui lift trahh! teeb, siis on ta katki. Jõks läks teise lifti.

Teine lift tegi ka trahh!

Kolmandas liftis nägi Jõks peale nupu peale vajutamist silti: "Ainult nendele, kes kaaluvad alla 280

//
Ainult nendele, kes
kaaluvad alla 280 kilo!

kilo!" Jõks oli 350kilone. Põks oli 150kilone.

Oi, kui paha oli trepist käia!

"Trrrrr!" helises uksekell.

"Kes on?" küsis Põks.

"Jõks," vastas Jõks.

"Tere," ütles Põks.

"Tere," ütles Jõks.

Kui Jõks oli Põksu juures, tahtis ta

diivanile istuda. Istuski. Diivan läks raksti! katki.

"Istu parem maha. Loo-dame ainult, et põrand vastu peab," soovitas Põks.

Siis hakkasid nad teed jooma ja Jõks rääkis kõik ära, mis tema ja liftiga juhtunud oli.

"Halloo! Kas seal on liftiparandajad? Meil on lift katki!" hüüdis Põks telefonitorusse.

"Oi-oi! Kes selle nii katki on teinud?" imestasid liftiparandajad, kui nad kohale jõudsid. Liftiparandjad olid kaelkirjakud. Kohe sai kõik korda ja lift parandati ära.

SITIKAS KIISU

Põks soovitas Jõksul palju jalutama käia, et kaalus alla võtta.

Ükskord, kui Jõks oli jalutama läinud, kuulis ta trepikoja ukse juures nuttu.

"Kus sa oled? Ma ei näe sind?" ütles Jõks.

"Kellele sa seda ütled?" küsis keegi.

"Nutjale," vastas Jõks.

"Ma olen nii väike, et sa ei näe mind," ütles keegi peenikese häällega.

Nüüd nägi Jõks Sitikas Kiisut. "Miks sa nutad?" küsis Jõks. Sitikas Kiisu ei vastanud.

"Kes sa oled?" küsis Jõks.

"Sitikas Kiisu! Aga sina?"

"Ahaa," ütles Jõks.

"Aga sina?" kordas Sitikas Kiisu.

"Jõehobu Jõks," vastas Jõks.

"Aga mis su perekonnanimi on?"

küsis Sitikas Kiisu.

"Jõe," vastas Jõks.

"Ahaa," ütles Sitikas Kiisu.

"Aga mis on sinu perekonna-

nimi?" küsis Jõks.

"Kiisu ongi," vastas Sitikas Kiisu.

"Kas Sitikas on eesnimi?" küsis Jõks.

"Jah," vastas Sitikas Kiisu.

"Ahaa," ütles Jõks. "Aga miks sa nii väike oled?"

"Sellepärast et mul pole söögiisu," vastas Sitikas Kiisu.

"Kas sa sellepärast nutsid ka?" küsis Jõks.

"Jah."

"Aga miks sa süüa ei taha?" küsis Jõks.

"Sest mul pole söögiisu," vastas Sitikas Kiisu.

"Et sul isu paremaks läheks, peaksid sa jalutama," seletas Jõks.

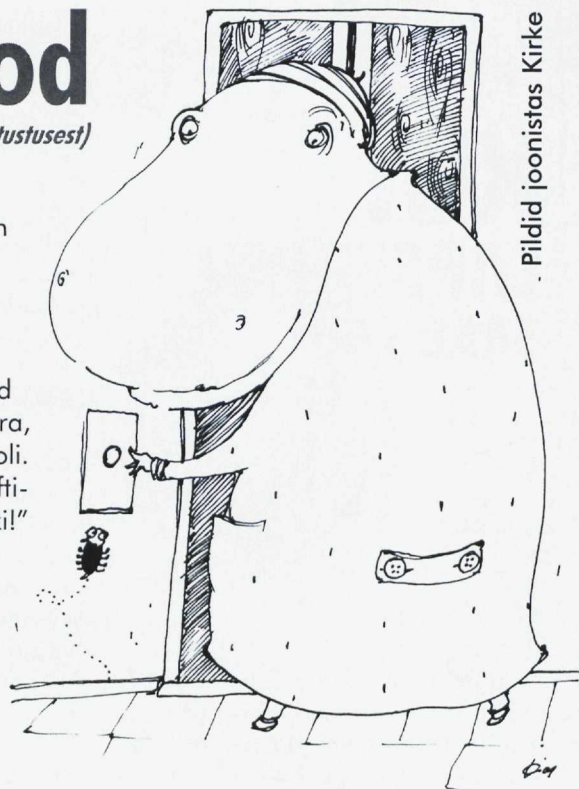
"Aga kuna ma ei söö, siis ei saa ma ka jalutama minna. Ma olen nõrk," ütles Sitikas Kiisu.

"Olgu. Millest muust see nõrkus tuleb kui mitesöömisest. Ole minu pluusitaskus," leidis Jõks lahenduse.

Kui Sitikas Kiisu koju jõudis, ütles ta emale: "Ma tahan süüa!"

"Oi, sa oled vist terveks saanud, et hakkad süüa tahtma!" rõõmustas ema.

"Ma olen vist terveks saanud küll!" ütles Sitikas Kiisu.



Pildid joonistas Kirke

Kristofer Staak Tallinnast

Siin on Sinu esimene

POKÉMON
TAZO™




Pakkides peidus
üle miljoni tazo!

Kokku **51** erinevat!

Lisaks võid leida



Tazo' de kogumistops

 hallo

R-KIOSK -ist*

Mängureeglid

TÜÜP: ASH ÜLIVÕIMAS; VÕIDAB KÕIKI
TÜÜP: VESI; VÕIDAB: TULI, MAA, KIVI
TÜÜP: TULI; VÕIDAB: MURU, PUTUKAS, JÄÄ
TÜÜP: MÜRK; VÕIDAB: MURU
TÜÜP: KIVI; VÕIDAB: TULI, PUTUKAS, JÄÄ, LEND
TÜÜP: ELEKTER; VÕIDAB: VESI, LEND
TÜÜP: PUTUKAS; VÕIDAB: MURU, SELGELNÄGIJA
TÜÜP: SELGELNÄGIJA; VÕIDAB: VÕITLUS, MÜRK
TÜÜP: MAA; VÕIDAB: TULI, ELEKTER, MÜRK, KIVI
TÜÜP: VAIM; VÕIDAB: SELGELNÄGIJA, VAIM
TÜÜP: VÕITLUS; VÕIDAB: HARILIK, KIVI, JÄÄ
TÜÜP: MURU; VÕIDAB: VESI, MAA, KIVI
TÜÜP: DRAAKON; VÕIDAB: DRAAKON
TÜÜP: HARILIK



* Tazo' de kogumistopsi saad R-Kioskist 5 tühja Lay'si, Lay's Maxi või Cheetose paki eest. Pakkumine kehtib 8.–31. oktoobrini või kuni topse jätkub.

Võta mängu 2 või enam sõpra, kellel igaühel on vähemalt 5 tazo. Moodustage tazo'dest torn, asetades tazo'd üksteise peale, nii et tazo'del kujutatud tegelased oleksid näoga allapoole. Mängu alustaja viskab tazo'de torni oma tazo'ga, püüdes tabamusega tornist maha lükata ja ümber pöörata nii palju tazo'sid kui võimalik. Tazo'd, mis õnnestunud viskest maandusid teistpidi ehk näoga ülespoole, saab vaskaja omale juhul, kui tema visatud tazo on tugevam (võrdle jõudusid tazo'de tagumisel küljel). Mängija jätkab viskamist seni, kuni:
a) tazo'd ei maandu enam teistpidi;
b) ei taba enam oma tazo'ga torni.

TOIMIKUD KINNI!

Egelikult on David Duchovny ja Gillian Anderson oma salatoimikud juba tüki aja eest kinni lõõnud ning tegelevad juba hoopis teistsuguste asjadega.

Duchovny tõus filmitäheks pani paljusid ta tudengipõlve sõpru imestama: nimelt oli Davidi suurimaks noorpõlvesooviks saada kirjandusteaduse professoriks. Talle meeldis raamatutes tuhnida ja inglise kirjandust uurida. David lõpetas edukalt ülikooli, kuid sattus siis näitlejateele, mis esitsa polnud sugugi roosidega palistatud: mõnda aega pakuti talle üpris kõrvalisi rolle ning noormees pidas juba plaani teadusesse tagasi pöördumiseks. Siis aga tulid "Salatoimikud" – ja tohutu ülemaailmne edu. Filmisari tegi Duchovny ja Andersoni nii kuulsaks, et see tundus hakkas juba nende eralugi segama: ulmesõbrad arvasid, et Scully ja Mulder kuuluvad kokku ka argielus, kuigi mõlemal on oma pere olemas. Agent Mulderina kutsuti Duchovnyt kõikvõimalikesse kohtadesse, isegi aukülaliseks vähivõõraste inimeste juubelitele ja pulmadesse, nii et "Salatoimikute" lõpetamine valmistab näitlejatele suurt kergendust.

Nüüd on David Duchovny kaks unistuste-kärbest korraga tabatud: nimelt pakuti talle pärast edukat osatäitmist komöödias "Tule tagasi mu juurde!" veel rolli teiseski komöödiafilmis – see on õuduskomöödia "Evolutsioon", ning Duchovny mängib selles professorit. Filmitegijad tabasid nimelt ära, et Duchovny on peidus hea huumoritaju. Aga eks taibanud enamjagu "Salatoimikutegi" sõpru, et agent Mulder pole mingi kuivik, vaid paraja naljasoonega mees ka kõige hullimates olukordades...

Nii mõnigi koolilaps on esimestes tundides üpris unise moega: mis parata, "Salatoimikud" tahtsid eelmisel hilisõhtul läbivaatamist! Fox Mulder – David Duchovny – on teadagi koos kolleeg Scullyga paljudes peredes igaõhtuseks külaliseks...

Kus asub agent 007 – James Bondi – autorool?

Loomulikult paremat kätt autos!

Kummal pool oli autorool

nõukoode salaluurajal Strilitzil?

Teadagi et autos vasakul pool!

Kus asub agent Mulderi autorool?

See on kusaqil olemas...



ÜKS HEATEGU PÄEVAS

KOOL

Kool on maja keset linna,
kuhu jälle tuleb minna.
Äratus on täpselt kuus,
kui veel padjanurk on suus.

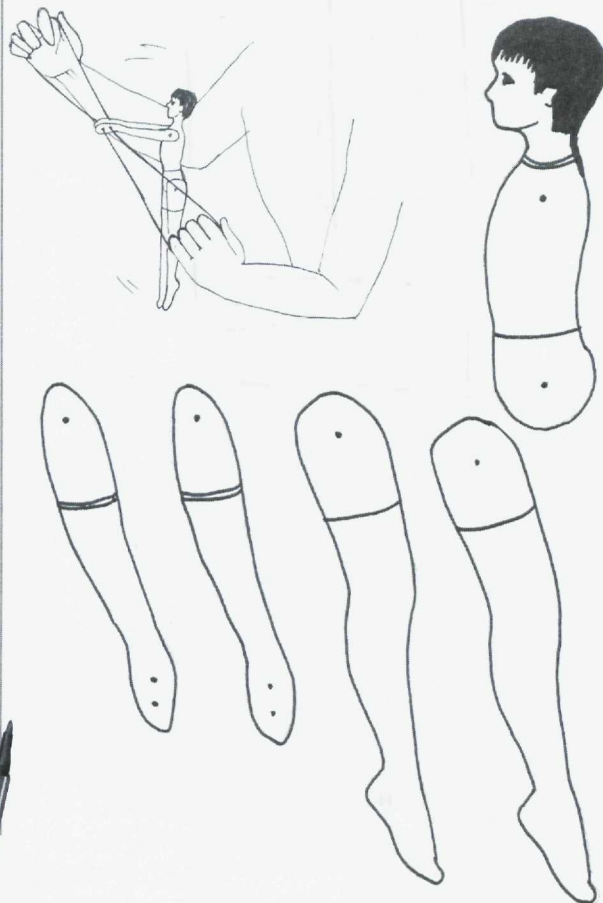
Koolis pole muidu viga,
aga õppida on igav.
Pahandusi juhtub palju,
kui ma tunnis räägin nalju.

Siiski õpin päris hästi,
kodus teen, mis koolis kästi.
Nii on endal kõige parem –
lõpetada saan ma varem!

Arne Sildnik

Skautlust üle maailma
ühendab põhimõte
"ÜKS HEATEGU PÄE-
VAS". See tegu ei pea
olema midagi enne-
olematult suurt – hea-
teeks võib lugeda iga
väikest asjagi, mis küll
sinu igapäevaste kohus-
tuste hulka ei kuulu, kuid
mis kedagi aitab, kelle-
gi meele rõõmsaks
muudab.

Tee sinagi nüüd oma
nooremate õdede-ven-
dade või sõprade meel
rõõmsaks ning aita neid
selle nuku meisterda-
misel!



NUKK-VÕIMLEJA

Vajad:

- värvipliitaseid, viltpliitaseid
- kääre
- nõela ja vastupidavat niiti
- soovi korral tugevat joonistuspaperit

TEGEMISÕPETUS

1. Lõika nukk paberist välja. Soovi korral võid enne lõikamist nuku kleepida tugevamale joonistuspaperile, et ta vastupidavam oleks.
2. Värv nukk mõlemalt poolt.
3. Kinnita niidiga nuku käed ja jalgad-sõlmed mõlemale poole.
4. Aja niit läbi nuku käte kahest punktist nagu näidatud joonisel ja ühenda ringiks.

MÄNGIMISÕPETUS

Nuku liikumise
põhimõte on
päeva vurril,
dile pole vaja
k e e r a t a .

nagu vastla-
ainult et tema nii-
nii palju keerde sisse
Õigesti sõrmedega juhti-
des ja niiti pingule tõmmates saab nuku panna
võimlema nagu sportvõimlejat- tegema tirelit ja spa-
gaati, seisma kätel ning kiikuma edas- ja tagurpidi.
Harjutades saad osavamaks sa ise ning saab osa-
vamaks sinu nukk. Kui samasuguse nuku teeb ka
sinu sõber, siis saate korraldada isegi võimlemis-
võistlusi.

Head meisterdamist!

Skaudijuht Sirli Laksa

OLE VALMIS!



MINU UNISTUSTE HOBUNE



Mina unistan päris oma hobusest. Pole üldse tähtis, kas ta on must või valge, kas eesti või araabia tõugu. Temas ei pea olema midagi erilist. Loodus on selle suure looma loonud täiuslikuna. Minu hobune peaks olema truu ja hea iseloomuga – hobused just sellised ongi! Soovin, et võiksin temaga ratsutada, juttu puhuda ning teda sageli seljale patsutada. Me oleksime parimad sõbrad. Hobuse nimel oleksin valmis kõike tegema: puhastaksin, harjaksin ja peseksin oma sõpra. Ka talli puhastamine poleks mulle ebameeldiv: sõbra eest tuleb ju ka hoolt kanda.

Räägitakse, et unenäod lähevad sageli täide. Elan praegu linnas ega saa endale sellist sõpra lubada. Ma tean, et tulevikus on mul kindlasti oma hobune. Siis olen õnnelik inimene. Seni aga, mu armas must, valge või hall hobune, oota mind!

Kristin Jürmann Tallinnast



Unistus mustast metsikust täkust, mustangist, kellega galopeeriksin preerias, kes oleks minu enda kinni püütud ja taltsutatud, jääbki ainult unistuseks. Rahulike eesti hobuse, tumeraudja mära, kellest praegu unistan, võin ma tulevikus isegi saada.

Ka unistan koolisõiduvõistlusest. Hobune on must, sihvakas ja kõrgejalgne. Me sooritame etteaste kõige paremini ja saame esikoha. Varem unistasin sedasama, ainult selle vahega, et võitsime takistussõidu.

Mul on 38liikmeline mänguhobuste kollektsioon, enamikul hobustest on ka nimed. Suurematel on papist latrid põhu, joogi ja söögi-kausi ning soolakiviga. Sügisel teen ka pisikestele latrid.

Minu suurima hobuse turjakõrgus on 19 cm, väikseimal 3, 4 cm. Esimese hobuse, Hertsoginna, sain 8 aastat tagasi. Suuremast väiksema poole on nende nimed: Fjalon, Barbie hobune Dixie, Black Rose, Tornaado, Flag, Hertsoginna, Tempo, Litter, Iludus, Meteorit, Tulesäde, Tropic, Regent, Stella, Erlik, Tilder, Lustijalake, Relli, Stella, Kõu, Välk, Tuul, Kuul, Karamell ja 8 varssa. Ülejäänud viiel hobusel nimesid veel pole. Hobuseid on mul 17 erinevas värvivariatsioonis, kuid tumeraudjas veel puudub.

Marian Selge Tallinnast

Minu unelmate hobune on pruun mära. Mulle meeldib, kui hobusel on lakast tehtud

patsid ja mina teeksin temale samuti patsid. Muidugi käiksin temaga iga päev ratsutamas. Paneksin talle nimeks Suula. Kui mul lubatakse, siis läheksin temaga Saaremaale või Hiiumaale reisima. Tal võiks minuga ühel ja samal päeval sünnia olla, siis teeksin talle kingiks ühe suure kaerakoti.

Suulal oleks kena valge lauk otsa ees ja armsad rohekas-mustad silmad. Ja kui ma ta kunagi saaksin, siis oleks mul üks truu sõber. Hobused on minu lemmikud.

Maaris Tõlp Pärnumaalt

SEEKORD küsib Halloweeni-Barbie, missugune peaks välja nägema üks kena koolilaps SÜGISKARNEVALILT.

Parimatele, kes saadavad oma jutud-
joonistused toimetusse enne **10. novembrit**,

auhinnad
RIMONNELT!





MIS on moes?

Selle sügis-talve moevärvi on kuulutatud must. Lisaks mustale on moes ka mahedad sügisvärvid – kollase, pruuni ja punase erivarjundid. Nende värvidega saab musta süngust leevendada. Endiselt on popp teksamaterjal. Tekspükse ja -jاکke kaunistatakse kõikvõimalikul moel – tikandite, aplikatsioonide ja tekstidega, ka pungilike elementidega – neetide ja haaknõeltega. Kudumitest on moes V-kaelusega mustriksed liibuvad vestid ja lohvakad kampsunid. Vesti võib kanda nii naiseliku lõikega (nt kelluke) seeliku või ka pikkade sirgete pükstega. Kampsunit on aga eriti popp kanda 80. aastate stiilis – puusavöö, retuuside ja sääristega. 80ndad ongi tänavuse moe kuumim sõna, nii et vaadake, ega emal pole mõnd ultramoodsat rõivatükki kapi-põhja jäänud!

KES ON MOES?

Moes oled sina ise – leidlik, ainulaadne ning huvitav sõber ja sugulane!

Ines Mägi



Kirjanurk

TERE JÄLLE, SÕBRAD!

Hakkame aga auhinnasaajaid üles lugema. Aga kuigi nimesid on seekord väga palju, jäi Triibu-Liine süda kripeldama: NII VÄGA oleks tahtnud veel auhindu jagada, sest andekaid töid – eriti hobusõprade omi – tuli virnade kaupa. Ehk järgmine kord saavad need, kes seekord ilma jäid? Lisaks peaauidandadele on õnneks toimetusel varuks veel mõned ergutusauhinnad – kleepsud ja muud seesugused kenad kribinad-krabinad. Auhiinad saavad põhjaeestlased nagu ikka kätte Kullo Lastegaleriist (Tallinn, Kuninga 6), lõunaeestlased aga Tartu Lasteraamatukogust (Kompanii 3/5) ja Mulgimaa rahvast oodatakse Viljandi Lasteraamatukogust.

Legoauhindadega oli asi lihtne: kõik vastajad teadsid, et 2. redel on õige ning auhinnad läksid loosimisele. Nende saajad on URMO TREISALT Tallinnast, ENRICO PAAS Võrumaalt, MERILIN KALAYUS Palamuselt, REIN HARK Vihulast, ATS-ARO ja THERESE LIISE AASMA Hiiumaalt, ASKO MÄETSOTS Paidest ja DORIS MARK Kuusalust.

Barbie hobusõprade peaauidand saavad MAARIS TÖLP Pärnumaalt, MIRJAM SELGE ja KRISTIN JÜRMANN Tallinnast ning KATI ja REGINA KITS Kääpalt. Ergutusauhinnad võitsid MARGIT MALVA Harjumaalt, HELIN JÜRMANN, CAMILLA KASTEIN ja LIISA ning KADRI UMBLEJA Tallinnast ning REESI MÄNNI Püssist. Hobusekleepsud saavad MARGIT SAKSUS, DIANA TAGAVÄLI ja ELISE HEIN Tallinnast, KRISTHEL VAHT Pärnust, KRISTIINA KALLASMAA Pärnumaalt, KRISTIN KUUSENÖMM ja

LIINA NOORMETS Harjumaalt ja GERDA KRUBERG Narvast.

Südameleidu poolt välja pandud mängude raamatud võitsid loosiga järgmised TV-ankeedile vastanud lugejad: KÄBI STOLOVITŠ ja ANNABEL RILLO Tartust, HELI ARMUS Saaremaalt, MARILIIS EHVİK, SIRET PERT ja TAAVI TOOMSALU Viljandimaalt, BIRGIT KAARMA Turbast, LIISU TASA Puhast, MAIRI KANA Otepäält ja ELERIN KLUKAS Säreverest. Ankeedi kokkuvõttest räägime järgmises numbris, olgu ainult öeldud, et lemmiksaatejuhi tiitli võitis Henrik Normanni ja Reet Linna ees VAHUR KERSNA! (Talle peaks ka hästi läikiva klepsu kinkima, eks ju?)

Ristsõna-kassetid võitsid THERESE ILVES Tartust ja GRETE KINDEL Tuudist.

AUTOVIKTORIINI-klepsu saab ANNAMARI KOPPEL Ürijastest.

VEEL ÜKS VÕISTLUS!

Kindlasti oled Marti varem kohanud, võib-olla isegi üsna tihti. Sa lihtsalt ei tea ta nime. Mart on päris harilik väike poiss, ei pikk ega lühike, ei paks ega peenike. Vahel küll pahur, aga enamasti rõõmus.

Ta on tavaline poiss küll, kuid ometi ka eriline, sest Mardil on selline nimepäev, mida teavad kõik, mitte ainult sõbrad – see on MARDIPÄEV. Ainult altkorruse Kadriil on sama kuulus nimepäev – KADRIPÄEV.

Kahjuks pole Mardil öde ega venda, kuid tal on oma MEMM. Memm on tegelikult naabritädi, kes hoiab Mardil silma peal, kui poiss haige on, ja vaatab, et ta koolist tülles sööks ega istuks liiga pikalt arvuti taga. Emaisa on tihti kava tööl ja ütlevad koju tülles ikka, et neil on naabrimemmega vedanud. Tegelikult arvab ka Mart nii, sest memmel on alati aega.

Memme töö on kudumine ja seda teeb ta kodus. Kõike, mida memm näeb, koob ta oma kampsunitesse, sallidesse, kinnastesse. Nii on nende sees rõõmsa ja kurva näoga koerad-kassid, altkorruse naabri väike põrnikaauto, esimesed märtsikellukesed ja lumehelbed. Memme kootud asjad teevad kõigi tuju heaks. Seal on väike hea tujutõstmise nõidus peidus.

Memme juurde läkski Mart oma suure murega (tõsi, Mardil OLI MURE). Igal sügisel koos vihmasadudega läks Mardi nina vesiseks ja jäi kuni kevadeni nohuseks. Mart otsustas paluda Memme käest **VÖLUSOKKE**, et jalad soojad ja nina kuiv seisaks – igasugustest nohurohtudest ei tahtnud ta enam kuulda.

Esimest korda elus jäi Memm nõutuks, sest ta oskas küll peaaegu kõike, aga ei teadnud, millised on ehtsad võlusokid.

KES TULEB MARDILE JA MEMMELE APPI JA JOONISTAB NEILE PILDI VÖLUSOKKIDEST, MIS MARDI KULMETAVATEST VARVASTEST JA NOHUST PAASTAKS?

Kõik teie joonistatud pildid pannakse üles **Tallinna Lauluväljakul suure MARDILAADA ajal 8.-11. novembril** ja parimatele on Mart ja Memm pannud välja auhiinad.

PILDID PALUME SAATA VOI VIIA AADRESSIL:

Eesti Kodutööstuse
Edendamise Keskseks
Müürivahe 17
Tallinn 10140
Info: 6 406 859

Hällou! Ootan mõnusaid kirju 12-13aastastelt lahedatelt poistelt, soovivatalt Tallinnast või selle lähedalt. Olen 12aastane, blond ning hallikassiniste silmadega. Käin 2 korda nädalas hip-hoptantsu trennis ja olen meie kooli ajalehes Kresku üks reporter. Ümbrikus võiks ka foto olla! **EVELIN**, Pae 49 - 37, Tallinn 13621.

Hei, kõik poisid ja tüdrukud! Teie meile ootab 11a. tüdruk. Mulle meeldib ratsutada, lemmiklauljad on Britney, Jennifer Lopez, Iglesias jt. Vastan kõigile! Mu aadress on alina.konsalo@mail.ee

Tshau! Otsin 10 - 12a. poisist kirjasõpra. Ise olen 11a. poiss, huvitun Digimonist, Pokemonist, spordist, arvutist, TV vahtimisest ja telekamängudest. **RISTO JÜRIS-SON**, Pae 49 - 37, Tallinn 13621.

Hi, kõik HİMİ fännid! Mailige mulle aadressil Poison.Girl.010@mail.ee! **MERKA**.

Ciao! Olen 11a. blond hallikassiniste silmadega plix. Lemmiklaulja on Eminem, lemmikarjad on "Klann", "S Club 7". Olen hobi aastal sündinud, tähtkuult Vähk. Ootan kirjakesi 11-12a. lahedatelt poistelt. Essas kirjas pole pilti vaja. **HELI JÜRIS-SON**, Pae 49 - 37, Tallinn 13621.

Heia-heia! Olen 15a. Lõuna-Eesti tüdruk. Ootan kirju Lauri Pihlapi ja Indrek Raadiku fännidelt ja ka teistelt. Kuulutus ei vanane! **REET PALLON**, Ala, Taagepera sjsk, Valgamaa 68501.

Tere, kõik poisid ja tüdrukud vanuses 11-13 a! Palun kirjutage armsale ja väga sportlikule plikale. **STELLA**. E-mail: stella.netsa@mail.ee

Hei, kõik poisid ja tüdrukud vanuses 12-15 a! Kirjutage ühele plikale, kes ootab kannatamatult teie kirju. **HELEN**. E-mail: HelenPollumagi@email.ee

Tshau! Olen 13aastane tore tüdruk, soovin kirjutada 13-15a. poiste ja tüdrukutega. Minu e-mail on Margit.Kink@mail.ee. **MARGIT KINK**, Pikk 3-1, 71003, Viljandi.

Hei, poisid ja tüdrukud! Olen 13a. Sirle, käin 7. klassis. Mailige mulle, eks! Minu aadressid on Sirle.Viru001@mail.ee ja sirle13@hotmail.ee

Tere, kõik poisid ja tüdrukud! Olen 13a. pliks, kes tahaks endale (kirja)-sõpru. Kui tahate helistada, siis nr. on (032)51-084. Mailiaadress on Triin.Meekler@mail.ee

Hei! Otsin kirjasõpra – tüdrukut vanuses 8 - 12 a. Ise olen 9. Mulle meeldivad Britney ja BrainStorm. Mu hobid on kleepsude ja reklaamide kogumine ning lugemine. **MARI-LIIS KALLIKORM**, pk. 21, Kose k., Jõhvi v., Ida-Virumaa 41541.

Tere! Olen lõbus blondi peaga plika. Naudin musa ja armastan laulmist ning klaverit. Kirjadele vastan 100%. Meiliaadress on: asiak27@hotmail.ee ja kodune: **TIIA**, Olevi 27, Kohtla-Järve 30323, Ida-Virumaa.

Hei-hei, kõik, kellel on huvi vormelisõitjate, meeskondade jms vastu! Võite kirjutada mulle aadressil **LIISA UIBOKANT**, Ädala 5 - 29, Tallinn 10614.

Tere, kõik 12 - 14a. lähedad poisid ja tüdrukud! Teie kirju ootab heledate juustega pliks. Mind huvitab diskodel käimine, õhtuti väljas kolamine ja musa kuulamine. Sõidan väga palju rattaga. Kirjutage! **MONIKA TAKKEL**, Tusti, Uusna sjsk. Viljandi mk. 70102.

Tšau! Olen 14a. tüdruk, mulle meeldib musa kuulata. 14 - 17a. poisid ja plikad, kirjutage mulle aadressil: Kadri.Ermel.001@mail.ee või **KADRI ERMEL**, Sipasoo tee 13 - 2, Kõue v., Habaja, Harjumaa 75001.

Heia, kõik BrainStormi austajad! Nüüd võite leida lätlastest kirjasõpru, kes oskavad teile kindlasti oma lemmikutest pikemalt pajatada!

Stop boys! We are 2 girls, Gunta - 12, Zane - 12. We want find the penfriends – the boys 13 - 15 years old. We like horses, parrots, extreme sport and music. **Gunta**, "Zvaugsbes", Keipenes pag, Ogres raj, LV 5062 Latvia.

Hello! I'm Guna from Latvia. I am 14. I would like to get penfriends from Estonia. I like cats and other animals. Write me! **GUNA INDRIKSONE**; Abokaln, P.n. Sermuksi, Cesu raj. LV 4145 Latvia.

Hi! My name is Jolanta, I'm 15. I would like to make friends in Estonia. I'm interested in music, animals and travelling. Please write me in English or in German! Answer 100%. **JOLANTA**, Kirsu 6, Valmiera, LV 4200, Latvia.

Hello! My name is Ann. I'm 11 years old. I am interested in writing letters and animals. I would like to have some 10 - 13 years old penfriends. Write me! **ANNA LEMBLICKA**, Kraslava, Aronsona 5 - 16, LV 5600, Latvia.

Hi! My name is Inga. I'm 12. I like animals and writing letters. If you are 12 - 13 years old, write me! Answer 100%! **INGA S**, Akmens 5 - 31, Cesis, LV 4100, Latvia.

Hello, all the 12 - 15 years old boys and girls who are looking for penfriends, write me! **LAILA CIMDINA**, Alejas iela 6 - 11, Prauliena, Madonas raj. LV 4825 Latvia.

Hi! My name is Monta and I'm looking for penfriends. I'm 12. If you are 12 - ... years old girl or boy, write me! **MONTA VECOZOLA**, Madonas raj, Praulienas pag, Alejas 5 - 5, LV 4825, Latvia.

Hello! I'm 15 years old girl and I'm living in Riga. I would like to find a penfriend from Estonia. If you are 15, write me! **ANNA**, Darzcema 131 - 48, Riga, LV 1073, Latvia.

Hi! I'm 13 years old Madara. I would like to have some penfriends. If you're 11 - 14 years old girl or boy, write me! **MADARA LACE**, "Indrani", Smiltenes pag, Valkas raj, LV 4729, Latvia.

Hi! My name is Beate. I'm 11 years old Latvian girl. I would like to have some penfriends. I like animals and popmusic. If you're 9 - 14 years old, write me! **BEATE IRASUNE**, "Pilodzi" - 10, Suntazi, Ogres raj., LV 5060, Latvia.

Olen 12a. tüdruk. Kogun kleepse ja Britney Spearsi pilte. Mulle meeldivad S Club 7, Britney, Jennifer Lopez ja Atomic Kitten. Mulle meeldib pidudel käia. Tahaksin leida 10 - 17a. kirjasõpru. Pildi võiksite ka saata. **BELGY PAULUS**, Jaama 1, Sõmerpalu sjsk., Võrumaa 66601
Maili-aadress: Buffy.Summers.009@mail.ee

Tere! Olen 11a. tüdruk, kes otsib kirjasõpra vanuses 11-14 a. Mu lemmiklaulja on Emma Bunton ja lemmikbänd on Backstreet Boys. Minu e-mail on Miki72mega@mega.ee.

Tahaksin endale kirjasõpra (soovitavalt poissi) vanuses 15-16 Minu meiliaadress on: kristiina@tormapku.edu.ee.

Kõik, kes on sarja "Klann" fännid, meilige mulle aadressil: krissa.girla@mail.ee

Tshau! Olen 11a. tüdruk, kelle hobid on ujumine, postrite kogumine ja internetis surfamine. Otsin 10 - 12a. kirjasõpra. Poisid-tüdrukud, kirjutage mulle! Vastus 100% kindel! **MARI METSMA**, Heki 1 - 24, Sõmerpalu sjsk., Võru mk. 66601.

Hei, kõik 10 - 14a. poisid ja tüdrukud! Olen 12a. tüdruk, mu hobid on sport, internet, klaver jpm. Soovin leida kirjasõpra. Minu meiliaadress on Palsu@hotmail.ee, posti-aadress: **HELENA JÕUL**, Vahtra 15 - 18, Kose v., Harju mk.

You! Kõik 12 - 16a. tüdrukud ja poisid, kirjutage 15a. tüdrukule. Mulle meeldib muusikat kuulata (D - 12, No Angels, Destiny's Child, Spice Girls), internetis surfata, jalgrattaga sõita ja võrkpalli mängida. **MAIKEN MÖLDER**, Tähe 4-52, 48307 Jõgeva. Võite ka helistada ja SMS-e saata numbrile 056 48 44 28.

Hei, kõik poisid ja tüdrukud! Olen 11a. lõbus, heleda pea ja sinakate silmadega tüdruk, kellele meeldib kirju saada. Kogun kleepseid ja udukaid. Sooviksin leida kirjasõpru vanuses 11-13. **MAARJA NIKOPENSIUS**, Ristipalo k., Räpina sjsk.64507. E-mail on Samsunk911@zetu.net.

Tere! Minu nimi on Birgit Kaarma ja ma olen 10 aastane. Sooviksin leida 7 - 14a. kirjasõpra. Ta võib olla nii poiss kui tüdruk. Minu huvialad on pesapall, muusikakool, klaver, kunstiring jpm. NB! Kuulutus ei vanane! Minu e-mail on Birgit.Kaarma@mail.ee.

Tere, kõik poisid ja tüdrukud! Olen 11a. lõbus tüdruk. Soovin leida kirjasõpra vanuses 11 - 12 a. Mulle meeldib joonistada ja tantsida. Mulle meeldivad Jennifer Lopez, Shaggy ja S Club 7. **MARGIT OJA**, Lohusuu sjsk., Ida-Virumaa 42001.

Hello! Olen 13a. plika, kelle huvialadeks on kleepsude kogumine, lugemine ja koe-raga mängimine. Meeldib klaverit mängida. Käin kunsti- ja spordikoolis. Kirjutage, kõik 13a. poisid ja tüdrukud! **LIDA LILLO**, Sütiste tee 39 - 64, Tallinn 13414.

Tsauka! Kõik hobuse fännid kirjutage mulle. Ma armastan hobuseid ja ma käin ratsutamis Sootsi Ratsudes. Olen 13 ja ootan umbes 13-16 aastaseid hobuse fänne, nii poisse kui tüdrukuid. Ja see oleks kõige ägedam, kui te ka kuskil ratsutamis käiksite. Meilige mulle aadressil: suksuke@hotmail.ee või kirjutage aadressil: **MAARJA JÄRVEKALD**; Tartu mnt 40-4; Tõrva; 68606.



Miks peavad ihnuskoid sabata kasse? Eks ikka seepärast, et pika sabaga kassi majja lastes tuleks ust märksa kauem lahti hoida kui tõmpsaba puhul!

Ideaalseks hiirepüüdjaks oleks seda sorti pererahva jaoks just nimelt manx – see on kassitõug, kellel saba pole ollagi; ainult moe pärast ilutseb väike puudritops



SABA NOA LAEVA UKSE VAHEL

seal, kus teistel kiisudel algab pikk ja uhke saba. Iga kassipidaja teab, et kass näitab oma saba liigutades oma tundeid – ägedalt võnkuv häänd ei ole sugugi hea tuju märgiks, vaid väljendab pahameelt: "No küll on need tänapäeva inimesed ikka ohmud: kui nad ennast ei paranda, pean vist neid kasvatuse mõttes natuke küünistama!" Kuid saba vajab kass ka selleks, et hüpete ajal tasakaalu hoida. Seepärast on need hiirekuningad, kelle saba on jäänud õnnetusekombel ukse või vaenlase lõugade vahele, üpris kohmakad ja

õnnetud. Igale kodukassile on ta saba vägagi tähtis ihuliige ning kui sellega on mõni õnnetus juhtunud, tuleks kiisu loomaarsti juurde läbi-vaatusele viia.

Manx seevastu aevastab saba puudumise peale: tema esivanemad on juba iidamast-aadamast saati hännata toime tulnud. Inglismaa ja Iirimaa vahel asuva Mani saare järge oma nime saanud kassitõu kohta

on rahvasuu loonud mitmeid legende. Üks neist on seotud piibliloost tuntud Noa laevaga. Nagu teada, võttis Noa veeuputuse eel oma hiigellaeva igast loomaliigist ühe emase ja ühe isase. Mani saarel elavad kassid olid aga Noa saabumisel parajasti lõbusasse mänguhoogu sattunud ega teinud kutsesest väljagi. Kui vesi äkki kohisedes tõusma hakkas, läks nii kiisudel kui vanal Noal endalgi laevaminekuga nii kiireks, et kasside sabad jäid laeva sissenusse tormates ukse vahele... Teise pajatuse kohaselt on manxid pooleldi kassid,








pooleldi jäneseid – pikad tagajalad, hüplev jooks ja tõmp sabajupp tulevad tõepoolest haavikuemandat meelde.

Loodusteadlased on aga kindlaks teinud, et lühisabalisus on nende kiisude juures tingitud erilisest manxgeeni olemasolust.

Oma loomu poolest on manxid rõõmsameelsed ja sõbralikud kassid, kes sõbrustavad nii oma pere laste kui ka koertega.



KASSIKILDE

-  Maailma väledaim kass on saavutanud kiiruse 48 km/h.
-  Austraalias elanud kõuts Himmy kaalus tervelt 21,2 kg. Turske hiirekuningas elas 10 aastaseks. Kõige kergemaks peetakse üht USA siiami kassi, kes oli 1984. a. kaalule astudes vaid 60grammine.
-  Kõige vanemaks – tervelt 36aastaseks – elas Inglismaa nurrulööja Puss.
-  Hiirekuninganna Towser püüdis oma pika ja tööka eluaja (24 aastat!) jooksul keskmiselt 3 hiirt päevas. Kokku tegi Towser kahjutuks 28 899 hiirt.
-  Kõige suurema pesakonna tõi ilmale üks nelja aastane burma kass. Tema 19 korraga sündinud pojast jäi ellu tervelt 15 - 11 emast ja 4 isast kiisut.
-  Kõige paljulapselisemaks peetakse kassidaami nimega Dusty (tõlkes: Tolmune), kes oma 17 eluaasta jooksul tõi ilmale 420 poega. Oh seda näugumist selles peres!...
-  Tõelist vintskust näitas üles üks kahe ja poole aastane Londoni kass, kes inimitühjas majas lifti sattununa elas söögita-joogita tervelt 52 päeva.

Alma Stern

Kilde kogus
Sandra Vungi Viljandimaalt

LEGO PEAB LUGEMISEST LUGU

Harry Potter ning ta sõbrad Hermione ja Ron on sulle, hea legosõber, kindlasti räämatutest tuttavad. Oleks muidugi vahva, kui Harry õpiks sinu klassis ja pärast tunde vuhiseks koolistaadionil lendluudpall! P ä r i s e l t seda kahjuks ei juhtu – aga lohutagu sind teadmine, et päriselt ei vuhise lendluudpall ka maailma kõige suurematel staadionidel. Kuid ega's FANTASEERIMINE ole keelatud kusagil! Niisiis ootame 5. novembrini kaastöid kõigilt, kes **OSKAVAD VÕLUDA** paberile joonistusi ja kirjatükke **LENDLUUDPALLIST, VÕLURITEST** ning sündmustest ja asjadest, mis **VÕIKSID** koolis toimuda, kui sinagi oskaksid võluda nagu Sigatüüka kooli lapsed.

Parimatele auhinnad **REKATOLT!**

JA VEEL ÜKS TORE UUDIS REKATOLT!

Parimate Hea Lapse LEGO-lehekülgede kaastöölise vahel loositakse maikuu teisel poolel välja **SUPER-HÜPERAUHINNAD** – 6 asjalikku võitu ja **ÜKS PEAUHIND: REIS LEGOLANDI!**

Pead, pliiatsid ja pastakad tööle, legosõbrad!



LEGO esindaja
Eestis:
AS Rekato

TÖÖ KIIDAB TEGIJAT

Igäüks teab, et terava pliatsiga on parem joonistada kui nüriga ja korraliku autoga on mõnusam liikuda kui rikkis sõiduriistaga. Kuldsete kätega meistrid alustavad tavaliselt alati töövahendite kordategemisest. Aga kuidas saada kuldsete kätega meistriks? Eks ikka maast-madalast harjutades! Meccano mudelid kokku pannes on tehnikahuvilistel mõnus ja põnev kätt treenida.

Aga missugused võiksid olla Sinu töövahendid, kui kord koolid lõpetatud ja tööelu ees ootamas?

Joonistusi tuleviku tööriistadest ootame 10. novembrini!
Parimatele auhinnaks Meccano mudelid ANVOLILT!



MECCANO



ANVOLI HULGIMÜÜK,
 Paavli 2A, Tallinn 10412, tel 650 00 30